

Kubín

V nemocnici otvorili zrekonštruované priestory neurologickej JIS za 1,4 mil. eur

Jediná neurologická JIS na Orave disponuje moderným materiálno-technologickým zázemím, priestorom pre psychológa či fyzioterapeutickú a rehabilitačnou miestnosťou i telocvičňou.

V meste vzniká nový sociálny podnik

Mestská spoločnosť Komunitné služby bude zamestnávať ľudí so zdravotným znevýhodnením.

MsKS získalo novú techniku za 198-tisíc eur

Za nenávratný finančný príspevok obstarali moderné osvetľovacie, ozvučovací a kamerové vybavenie.

Jedinú neurologickú JIS na Orave zrekonštruovali za 1,4 mil. eur

Dolnooravská nemocnica s poliklinikou v Dolnom Kubíne otvorila 30. januára zrekonštruované priestory oddelenia neurologickej jednotky intenzívnej starostlivosti (JIS). Stavebné úpravy vnútorných priestorov realizovala od júna do decembra minulého roka.

foto: redakcia

Oddelenie disponuje aj moderným materiálno-technologickým vybavením. Projekt bol financovaný z nenávratného finančného príspevku vo výške 1,4 milióna eur. „Nemuseli sme ich dávať z vlastných zdrojov. Využili sme možnosť čerpania prostriedkov z európskych fondov. Končilo programovacie obdobie, súviselo to aj s nutným rýchlym dočerpaním týchto peňazí. Tešíme sa, že sa podarilo za krátku dobu zrealizovať celé toto dielo,“ ozrejmila predsedníčka Žilinského samosprávneho kraja (ŽSK) Erika Jurinová.

Pre celú Oravu

„Naša neurológia v Dolnooravskej nemocnici s poliklinikou (DONsP) je jediná na Orave. Ako nemocnica máme spád okolo 65 až 70-tisíc ľudí. Ale čo sa týka neurológie, poskytujeme služby pre celú Oravu, čo je 138-tisíc obyvateľov. Tešíme sa, pribudla úžasná vec,“ vysvetlil riaditeľ DONsP Jozef Mintál. „Je to centrum, kde sa sústreďujú pacienti, ktorí dostanú napríklad cievnu mozgovú príhodu. Cieľom je čím skôr pacienta dopraviť na takéto pracovisko, teda práve na JIS-ku, kde sa mu podá adekvátna liečba, aby sme ho včas zachránili, aby nedospela porážka u neho do takého štádia, že ostane napríklad kompletne ochrnutý alebo zomrie. Práve preto musí byť toto pracovisko veľmi promptné,“ uviedla riaditeľka odboru zdravotníctva ŽSK Silvia Pekarčíková. „Pre tých, ktorí budú mať to nešťastie a budú potrebovať náročnú zdravotnú starostlivosť v rámci neurológie, sú tieto priestory pripravené, aby poskytovali kvalitnú zdravotnú starostlivosť,“ doplnil Jozef Mintál. „Modernizačný dlh je veľmi vysoký, ale sme v jednej z mála nemocníc, ktorá na Slovensku funguje bez toho, aby bola zadlžená. Personál je tu v dostatočnom množstve, ale rovnako tak musíme hľadiť aj na to, aby pracoval v peknom a kvalitnom prostredí,“ dodala Silvia Pekarčíková.

Priestory na rehabilitáciu či pre psychológa

Na pôvodnom ortopedickom oddelení vzniklo 8 nových lôžok JIS a jedna 2-lôžková izba pre pacientov. Nechýbajú ani nové sociálne a hygienické priestory pre personál a pacientov,

nové priestory pre zdravotné sestry, telocvičňa, miestnosť pre psychológa, kuchynka, skladové priestory či alternatívna lôžková izba a počítačová pracovňa. „Priestory boli robené už v rámci novej normy. To znamená, že je to momentálne najmodernejší priestor v nemocnici,“ zhodnotil Jozef Mintál. „Prebudovaním JIS a oddelenia zvyšujeme úroveň štandardu. Nielen tým, že ležíme v pekných nových posteliach, ale dbáme aj na kvalitu. To znamená na materiálno-technické vybavenie, techniku, ktorá sleduje pacienta, monitoring, personál, ktorý je blízko pacientovi a rovnako tak aj na čisté prostredie,“ doplnila Silvia Pekarčíková. „JIS-kových lôžok pre ťažkých pacientov je tu osem, dvoch náročnejších pacientov je zároveň možné umiestniť aj do izby so zvýšeným dohľadom. Zvyšné priestory sú prispôbené na to, aby sme s týmito ľuďmi mohli aj pracovať, čiže konečne pribudla dôstojná miestnosť i pre psychológa, ktorý bude priamo na oddelení. Pacientom bude slúžiť aj novovytvorená fyzioterapeutická a rehabilitačná miestnosť i telocvičňa, v ktorej budú môcť fyzioterapeuti začať cvičiť s pacientami. Zabezpečená je nielen samotná neurologická, ale aj podporná starostlivosť,“ zhrnul Jozef Mintál. „Dôležité je, aby pacient dostal nielen akútnu, ale aj rehabilitačnú pomoc, aby ho rozhybali. Keď hovoríme o cievnej mozgovej príhode, ide i o to, aby rozprával, nadobudol znova reč. Čiže potrebný je i logopéd a rovnako psychológ, pretože pacient sa začína vracieť späť. Častokrát trpí amnéziou, nepamätá si. Vhodná je teda multidisciplinárna starostlivosť, a tá v tejto nemocnici veľmi pekne funguje,“ dodala Silvia Pekarčíková.

Nechýba moderná technológia

Súčasťou projektu boli aj investície do materiálno-technologického vybavenia a modernej zdravotníckej techniky. Na oddelení neurologickej JIS majú napríklad nové elektricky polohovateľné a resuscitačné lôžka i sety, monitory vitálnych funkcií a centrálu monitorovacieho systému či USG prístroj. Nemocnica plánuje v modernizácii oddelenia pokračovať. „Myslíme si, že štandard každej nemocnice by mal byť mi-

nimálne takýto. Samozrejme, naše plány smerujú aj ďalej. Boli by sme veľmi radi, keby sa podarilo na každej neurológii v našom kraji poskytovať aj následnú rehabilitáciu, ktorá by pacientov vracala do domáceho prostredia už na nohách," uviedla Erika Jurinová.

Dolnooravská nemocnica s poliklinikou sa v hodnotení INEKO v minulom roku umiestnila na 6. mieste spomedzi tridsiatich

troch hodnotených malých až stredne veľkých nemocníc. Len od roku 2018 v dolnooravskej nemocnici zmodernizovali a rozšírili lôžkovú časť ortopedického oddelenia, vynovili priestory gynekologicko-pôrodnického oddelenia, zrekonštruovali detské oddelenie a nové prístroje využívajú pacienti aj na urgentnom prijíme.

redakcia

V novom ms. podniku sa chcú prispôsobiť zamestnancom

V Dolnom Kubíne vzniká nový sociálny podnik Komunitné služby. Pracovať v ňom majú ľudia so zdravotným znevýhodnením. Zriadenie novej mestskej obchodnej spoločnosti schválilo mestské zastupiteľstvo. Jej najbližším cieľom je získať štatút registrovaného sociálneho podniku.

„Táto skupina ľudí je na bežnom trhu práce ťažko zamestnateľná z rôznych dôvodov. Jedným z nich je napríklad aj nižšie pracovné tempo, či častá práceneschopnosť počas roka v porovnaní so zdravým človekom,“ upozorňuje Michaela Porvichová, konateľka spoločnosti.

Činiť sa budú aj v bytových domoch

Od nového roka prebrali Komunitné služby od mestskej spoločnosti Tehos agendu správy nájomných bytov. Vo svojom podniku chcú zamestnať vlastných údržbárov, ktorí sa budú výhradne starať o ich správu. „Pri spravovaní bytových domov sa budeme sústreďovať okrem údržby aj na samotnú modernizáciu. Bytovky pomaly starnú a sčasti boli v minulosti znehodnotené neprispôsobivými nájomníkmi,“ hovorí Michaela Porvichová. V minulom roku sa im podarilo čiastočne zrekonštruovať bytový dom na Mládežníckej ulici. „Jednalo sa o výmenu vchodových a balkónových dverí na medziposchodiach, tiež výmenu domového vrátnika, inštaláciu nového osvetlenia vo všetkých spoločných priestoroch, ale aj osadenie kamerového systému, ktorý bude slúžiť na ochranu našich nájomníkov aj nášho majetku,“ dodáva Michaela Porvichová.

Chcú poznať potreby zamestnancov

Nový štatút chcú získať do troch mesiacov. Okrem správy nájomných bytov budú potenciálni zamestnanci vykonávať aj iné práce. Najprv musia svojich pracovníkov poznať. „Dôležité bude poznať ich zdravotný stav a zručnosti a celé to prispôbiť ich náplni práce. Sociálne podniky sú významné tým, že nie zamestnanec sa prispôbuje práci, ako v štandardnej podnikateľskej sfére, ale naopak zamestnávateľ sa prispôbuje zamestnancom,“ vyzdvihuje Michaela Porvichová. Primárne pôjde o údržbárske, upratovacie, jednoduché stavebné práce či predaj výrobkov. „Môže byť pre nás zaujímavá aj práca so seniormi. Napríklad rozvoz obedov alebo pomoc v domácnosti. Ministerstvo práce, soc. vecí a rodiny podporuje zamestnávajúce znevýhodnených rôznymi, aj finančnými nástrojmi, o ktoré sa budeme uchádzať aj my. Jedná sa hlavne o mzdové dotácie,“ povedala M. Porvichová. V sociálnom podniku bude možné požiadať aj o pracovného asistenta, ktorý pomôže pracovníkom s hendikepom pri výkone práce.

text a foto: redakcia

Mesto rokovalo o skládke v Širokej na ministerstve

Mesto prezentovalo koncom januára svoje postoje ohľadom skládky v Širokej novému vedeniu Ministerstva životného prostredia. Samospráva trvá na úplnom uzatvorení skládky.

Zároveň avizuje, že na jej zatvorenie a rekultiváciu nebude brať úver. „Mesto Dolný Kubín s touto priemyselnou skládkou nikdy nič nemalo. Nikdy ju nepovoľovalo, neprevádzkovalo ani žiadny odpad tam neukladalo. Zároveň sme upozornili na to, že prostriedky, ktoré momentálne na zábezpeku ministerstvo vyčlenilo, vo výške necelých 800-tisíc eur, ani zďaleka nepostačujú na to, aby skládka bola poriadne uzavretá. To znamená, že je nevyhnutné, aby sa našiel spôsob financovania,“ apeluje primátor D. Kubína Ján Prílepok.

Dočasné riešenia znamenajú mŕňanie peňazí

Na účte účelovej rezervy, ktorým disponuje štát, je zhruba 770-tisíc eur. Na úplné uzavretie skládky a dodržanie všetkých kritérií sú však potrebné 2 až 3 milióny eur. „Som veľmi rád, že sme našli zľadu v tom, že sa im taktiež nejavi ako účelné, ale ani ekonomicky správne, aby sme minulí 800-tisíc eur na nejaké čiastkové práce a následne by sa v týchto prácach nepokračovalo. Napríklad, ak by sme natiahli na celú skládku ochrannú fóliu, ktorá by degradovala na slnku, pretože na nej má byť vrstva zemin, môže sa stať, že tam už finančne nevyjde. Mám vážnu obavu, že nielenže skládke nepomôžeme, ale aj minieme státisíce eur na niečo, čo na slnku zdegraduje a bude sa to musieť robiť celé nanovo,“ obáva sa Ján Prílepok. Ministerstvo sľúbilo preveriť možnosti aj iných finančných zdrojov. Mesto sa chce stretnúť aj priamo s ministrom.

redakcia

Mesto ušetrilo v r. 2023 na energiách viac ako 800-tisíc eur, z toho 550-tisíc štátu

Dolnokubínskej samospráve sa minulý rok zásluhou rozhodnutia nakupovať elektrinu na spotovom trhu podarilo ušetriť viac ako 800-tisíc eur, z toho 550-tisíc štátnej pokladnici a ďalších 280-tisíc tej mestskej. Podarilo sa to najmä vďaka tomu, že vedenie mesta sa rozhodlo pre rok 2023 nakupovať el. energiu na burze prostredníctvom spotových cien.

foto: redakcia

„Dôsledným energomanajžmentom sme ušetrili 40-tisíc eur na samotnom znížení spotreby elektriny na našich odborných miestach. Ďalších približne 240-tisíc eur ušetrilo mesto vďaka tomu, že elektrinu nakupovalo priamo na burze za spotové ceny. Vplyv na túto úsporu malo každý deň aj správanie jednotlivých mestských organizácií, keďže spotová burzová cena elektriny sa líši nielen každý deň, ale aj každú hodinu, a je známa minimálne deň vopred. Naše organizácie sa snažili všade, kde to bolo možné, presunúť svoju spotrebu do poobedňajších hodín, keď bola elektrina každý deň lacnejšia a niekedy dokonca cena elektriny dosahovala aj záporné hodnoty,“ povedal primátor Ján Prílepek.

Práve po sumarizácii spotreby energií za rok 2023 sa ukazuje, že rozhodnutie mesta bolo správne. „Pri rozhodovaní sme sa stretli s názorom, že nákup na burze cez spotové ceny je ruleta. Po zhladnutí všetkých dostupných dát sme to však vo vedení mesta v závere roka 2022 vyhodnotili ako najsprávnejšie rozhodnutie a po roku môžeme vyhlásiť, že bolo naozaj efektívne. V čase, keď sme sa rozhodovali, akým smerom pôjdeme, sme nemali k dispozícii žiadnych externých energomanajžerov. Museli sme sa s tým vysporiadať sami. O to viac som hrdý na celý tím, že rozhodnutia, ktoré sme prijali a následná práca vedúcich pracovníkov mestských zariadení a firiem, zodpovedných za nakladanie s energiou, sa vyplatili. Nielenže, sme ušetrili peniaze v mestskej pokladnici Dolnokubínčanov, ale aj štátisíce pre štátny rozpočet z prostriedkov určených na kompenzáciu vysokých cien energií,“ vysvetlil Prílepek s tým, že už v priebehu minulého roka sa rovnakým smerom vybralo niekoľko samospráv na Slovensku.

Mesto malo vysúťažené ceny energií len do konca roka 2022. „Už v polovici roka 2022 sme sa začali zaoberať otázkou, kde ju budeme nakupovať na ďalší rok čo najlacnejšie. Na stole boli dve možnosti. Buď využijeme nákup pôvodným spôsobom, kde bola fixná cena, ale aj objem elektriny, alebo pôjdeme na burzu nakupovať elektrinu za spotové ceny, ktoré sa však menia každú hodinu,“ ozrejmil primátor mesta.

Mesto malo na stole dve ponuky, či zakontrahuje ceny energií na fixnú sumu 479,4 € za spotrebovanú MWh silovej zložky, alebo sa vydá neistejšou cestou a bude elektrinu nakupovať (cez dodávateľa) na spotovom trhu. „Pri rozhodovaní zavážila vysoká cena fixu, ako aj obmedzenia vo forme maximálne 20-percentnej odchýlky od objednaného množstva, za ktorého nedodržanie boli pokuty,“ vysvetlil Prílepek.

Štát kompenzoval odberateľom, ktorí mali fixnú sumu, náklady na silovú zložku, ak cena presiahla 199 eur. Avšak, odberateľ dostal len 80 percent z ceny nad túto sumu. Náklady na distribúciu, ani DPH nezohľadňoval. „Dnes vieme povedať, že keby sme sa práve na konci roka 2022 rozhodli pre fixnú cenu energií, tak by nám štát musel poskytnúť dotáciu za minulý rok viac ako 550-tisíc eur,“ konštatoval Prílepek.

Počas minulého roka sa mesto snažilo znížiť energie v rôznych oblastiach. „Tam, kde to bolo technologicky možné, sme sa snažili znížiť spotrebu elektriny alebo sme jej spotrebu presúvali do lacnejších hodinových pásiem. Napríklad chladenie zimného štadióna sme sa v dobe opakujúcich sa dvojhodinových cenových špičiek ráno aj večer snažili obmedziť a naopak v čase nižšej ceny využívať chladenie na vyšší výkon,“ dodal na záver primátor. Náklady na elektrickú energiu sa usiluje samospráva znížiť aj výstavbou fotovoltaických zariadení na strechách svojich budov.

Martin Buzna

Schválili dotácie, ide historicky o najvyššiu sumu

Mestskí poslanci aj tento rok podporia rôzne organizácie v meste. Vo štvrtok 15. februára na zastupiteľstve schválili historicky najvyššiu sumu určenú na dotácie. Ide o 2 % z podielových daní, ktoré na rok 2024 vyšli v celkovej sume 205 000 eur.

Túto čiastku prerozdělili na činnosti a projekty, a to v rôznych oblastiach športu, kultúry, voľného času detí a mládeže ako aj v oblasti sociálnych vecí. Celkový počet žiadateľov bol 79. Väčšina žiadostí bola úspešná. „Čo sa týka dotácií na činnosť, tak MsZ najviac podporilo tradičné kluby, a to Mestský hokejový klub sumou 30 000 eur, Mestský futbalový klub v sume takmer 28 000 eur a Mestský plavecký klub získal 8 500 eur. Myslím si, že tieto ale aj iné športové kluby budú veľmi spokojné, nakoľko suma na činnosť športových klubov vzrástla,“ povedal Michal Švento, vedúci odboru školstva, kultúry, mládeže a športu MsÚ D. Kubín.

Podporili osvedčené aj nádejné podujatia

Najvyššia suma v sociálnej oblasti putovala občianskemu združeniu Edukos. V oblasti kultúry a voľného času detí a mládeže najviac ocenilo mestské zastupiteľstvo prínos mládežníckeho klubu Garáž, ktoré bolo podporené sumou 6 500 eur. „Ďalšou veľkou oblasťou sú projekty v rôznych oblastiach. V oblasti kultúry najviac podporilo zastupiteľstvo tradičné podujatia, a to Kubínsku hudobnú jeseň sumou 2 500 eur. Po niekoľkých rokoch chce svoju činnosť obnoviť aj festival horských filmov Vidmo. Tu ide čiastka 2 000 eur. Tú istú sumu získa aj Festival Ivana Ballu,“ uviedol Michal Švento. V oblasti športu podporili poslanci Dynamic cup, súťaž v kulturistike a fitness, a to sumou 2 000 eur, ako aj 6. ročník Vzpieračského letného hexagonálu, ktorý podporili sumou

1 500 eur. V oblasti sociálnych vecí a rodiny smeruje čiastka 1 000 eur na charitatívny beh Mary's Meals Charity Run a na projekt Zdravie utužuje aktivita a šport od Slovenského zväzu telesne postihnutých.

Primátor môže rozdeliť ešte 20 000 eur

„Ešte by som pripomenul jednu dôležitú skutočnosť. V tomto kole, kde o dotáciách rozhodovalo mestské zastupiteľstvo na návrh jednotlivých komisií, sa rozdelila suma 185-tisíc eur. Keďže bola celková schválená suma na dotácie 205-tisíc eur, tak 20-tisíc eur v súlade s všeobecne záväzným nariadením o poskytovaní dotácií môže počas roka poskytovať primátor mesta. O túto sumu je možné žiadať už od začiatku januára 2024 až do konca septembra. Žiadosti sa podávajú len elektronicky. Maximálna suma, o ktorú je možné žiadať na jeden projekt, je 2 000 eur. Na konci septembra sa táto výzva uzavrie a financie už nebude možné tento rok čerpať,“ doplnil Michal Švento.

Z celkovej sumy 205-tisíc eur, určenej na dotácie, na činnosť v rôznych oblastiach putovala čiastka 145-tisíc eur a na projekty Šanca pre všetkých 2024 išla celková suma takmer 40-tisíc eur. Zvyšných viac ako 20-tisíc eur sa tak bude poskytovať počas roka až do septembra z finančnej rezervy primátora.

redakcia

MsKS má novú audiovizuálnu technológiu za 198-tisíc eur

Mestské kultúrne stredisko (MsKS) podpísalo ešte v októbri minulého roka s Ministerstvom kultúry zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, určeného na zvýšenie kvality poskytovaných služieb. Za takmer 200-tisíc eur obstaralo technologické vybavenie vo forme modernej osvetľovacej, ozvučovacej a kamerovej techniky.

Cieľom projektu financovaného z Integrovaného regionálneho operačného programu je podpora udržateľnosti mestského kultúrneho strediska, ktoré bolo dané do užívania v roku 1986. „Nebola to ľahká cesta. S projektom začala ešte bývalá riaditeľka MsKS Jana Greššová. Najskôr nám nebol chválený. Po odvolaní ho tiež ministerstvo neschválilo, ale nakoniec sa to do tretice podarilo. Teší nás to, o to menej si budeme musieť takúto techniku požičovať a sme sebestační,“ ozrejmila riaditeľka MsKS Martina Mesárošová.

Techniku si museli predtým požičovať

V divadelnej sále nahradili zastarané halogénové reflektory LED-kovými, doplnili nové scénické i efektové svietidlá a zakúpili aj moderný svetelný pult na ovládanie vizuálnych technológií. V rámci ozvučovacej techniky nainštalovali výkonné reproduktorové systémy, ktoré tvoria hlavné ozvučenie sály. Sú doplnené menšími pasívnymi reprosústavami a subwoofermi. Súčasťou celého ozvučenia je aj nový digitálny mixážny pult. „Veľkým benefitom získania tejto celej techniky je samozrejme to, že si nemusíme techniku požičovať, čím šetríme finančné prostriedky. Dostali sme sa na omnoho vyššiu úroveň. Takisto vieme ponúknuť profesionálnejšie a lepšie či

už divadelné predstavenia alebo koncerty,“ doplnila Martina Mesárošová.

Pripravujú online prenosy

Do oboch sál bola nainštalovaná kamerová technológia pre nahrávanie a živé prenosy kultúrnych alebo spoločenských programov. Tvoria ju osem kamier a tri pulty pre online vysielanie a strih. Jeden z nich je v priestoroch mestskej televízie. „Kamery sa budú využívať na online prenosy, či už Hviezdoslavovho Kubína, mestských zastupiteľstiev a podobne. TVDK môže spracovať záznam priamo tu a vyslať ho do televízie,“ dodala riaditeľka. Z projektu, ktorého začiatky siahajú ešte do čias pandémie, získalo MsKS aj niekoľko kusov prenosných germicídnych žiaričov a dezinfekčné zariadenia.

text a foto: redakcia

Kážky vizuálnych možností
novej technológie v MsKS
si môžete pozrieť v reportáži TVDK.

Foto: P. Macák; redakcia

Dážď bral so sebou pôdu na Jelšave i v Beňovej Lehote

Na Jelšavskej ulici sa od začiatku februára opäť zosypali skaly, a to hneď dvakrát. Vo štvrtok 8. februára vyhlásili v Beňovej Lehote 3. stupeň povodňovej aktivity. Nepriaznivé počasie spôsobilo podmočenie brehov potoka a následný zosuv.

Dážde komplikujú dopravu vo viacerých regiónoch Slovenska. Štátny geologický Ústav si to vysvetľuje klimatickými extrémami. „Zasadal krízový štáb mesta spolu s Okresným úradom, hasičmi a všetkými zložkami nášho mestského úradu. Zaoberali sme sa situáciou na ceste do Jelšavy. Kolegovia z odboru dopravy a miestneho hospodárstva oslovili vlastníka príľahlých pozemkov, aby tiež prišiel s návrhom riešenia. Toto riešenie by sme mali mať k dispozícii do konca februára,“ povedal primár mesta D. Kubín Ján Prílepok.

Súčasný betónový panel nezabránia väčším zosuvom

Na jelšavský skalný breh upozorňujú už dlhodobo. Bralo je vo vlastníctve Urbárskej obce Kňažia a miestna komunikácia patrí mestu. Ako prevenciu nainštalovali panely pozdĺž brehu Oravy. Nahromadený materiál pravidelne odvážajú technické služby. „Trochu to pomohlo. Zabránilo to menším zosuvom, ktoré sa už neposúvajú na cestu. Avšak tie väčšie pády poškodili zábranu. Je to stále ešte málo,“ tvrdí obyvateľ Jelšavy Pavol Macák z výboru Kňažia. „Plnia účel. Už za nimi čistili a vyberali skaly. Možno že by sme sa mohli skúsiť zamyslieť nad tým, dať zábrany trochu vyššie, keď sa tu urobí poriadok,“ navrhuje poslanec MsZ Ján Bristenský. Pozemkové spoločenstvo v Kňažej proble-

matiku argumentuje tým, že potrebné kroky už podnikli, ale kvôli financiám nevedia urobiť viac. Preto sa obracajú na mesto. „Boli tu pilčici, ktorí sa zbavili padnutých a nahnutých stromov, ktoré rozrušujú svah,“ dodal J. Bristenský.

„V tejto chvíli na úrovni mesta pripravujeme dve možnosti. Jedna z nich je výmena týchto betónových blokov za nejaké vyššie. Momentálne zisťujeme, či existujú také, ktoré by efektívne zadržovali danú zeminu a boli by schopné jej tlaku odolávať. Druhá možnosť je zúženie cesty v krátkom úseku možno o meter až meter. Cesta by ostala zhruba päťmetrová. To znamená, stále by bola zrejme obojsmerná. Budeme sa snažiť, aby to tak bolo. Takýmto spôsobom by vznikol opäť nejaký akumulatívny priestor pre padajúce skaly a zeminu,“ vysvetlil Ján Prílepok.

Obyvatelia Jelšavy apelujú aj na verejné osvetlenie

„Chodia tu žiaci aj robotníci. Keď sú skaly popadané, na cestu nevidia. Taktiež spodná časť cesty sa ide odtrhnúť. Žiadame, aby sa aj tieto ťažké vrby odpílili, lebo spôsobujú ešte viac naklonenie brehu. Som rád, že sa veci začali hýbať trochu v lepšom smere,“ zdôraznil Pavol Macák. „Verejné osvetlenie v obytných zónach v rámci mesta máme už vybudované všade. Pokiaľ ide o to osvetliť

územie, ktoré prepája jednu a druhú lokalitu, či už napríklad Beňovu Lehotu s mestom, alebo napríklad Jelšavu a Kňažiu, je to investičná akcia, ktorú potrebujeme dostať do plánu. Musí sa včleniť medzi top priority daných výborov. V tomto prípade by dávalo zmysel vybudovať osvetlenie možno aj v kombinácii s nejakým chodníkom. Pokiaľ je to len cesta pre autá, tam to osvetlenie nie je asi až také nevyhnutné. Všetko je otázkou aj toho, nakoľko nám tam dané šírkové pomery umožňujú niečo takéto vybudovať,“ argumentuje Ján Prílepok.

V prípade prepadnutej komunikácie mesto finalizuje projekt opravy cesty

„Tu spolupracujeme aj s povodňami Váhu, ktoré nám má vlastne zabezpečiť nejakú súčinnosť aj v toku rieky. Avšak rieka Orava je Natura 2000, tam nie je nejaká šanca, že by sme ju zužovali alebo akokoľvek s tým korytom mohli manipulovať. To znamená, že tie pomery šírkové, ktoré v tomto území sú, sú viac menej presne dané a veľmi už to tam rozšíriť ani nevieme,“ doplnil Ján Prílepok. Krízový štáb tiež rozhodol o dopravnom značení na zníženie rýchlosti v tomto úseku. Betónové bariéry označia reflexnými prvkami. Kňažiansky urbár má v najbližšej dobe vypracovať, ako bude ďalej postupovať.

redakcia

Partnerské mesto Pelhřimov je v kvalite života 10. v Česku

Partnerstvo medzi Dolným Kubínom a Pelhřimovom trvá už 56 rokov. Počas nich sa na výmenných pobytoch vystriedali tisícky študentov, ale vymenilo sa aj množstvo skúseností a inšpirácie medzi predstaviteľmi oboch samospráv.

Spolupráca na školskej, kultúrnej či športovej úrovni pokračuje aj naďalej. Koncom januára prišla dolnokubínska delegácia oceniť výnimočné osobnosti na Cenách mesta Pelhřimov. „Koncept spočíva v tom, že máme niekoľko kategórií. Sú to žiaci, študenti, športovci, podnikateľské subjekty. Tiež mimoriadne zásluhy na rozvoji mesta. To sú väčšinou jednotlivci, a potom ešte máme zvláštne ocenenie, pokiaľ by sa niekto niekam nevošiel,“ objasnil miestostarosta Pelhřimova Karel Kratochvíl. „Dnes je to dvadsaťjeden rokov, čo sme začali. Musím povedať, že prvá myšlienka bola v roku 2003 v Dolnom Kubíne, keď som bol na zastupiteľstve, kde sa predávali ceny mesta. Začalo mi to vrtať v hlave, tak som navrhol vedeniu nášho mesta, že urobíme takúto akciu a oni to prijali. Jednak, že zastupitelia ocenia ľudí, ktorí niečo pre Pelhřimov robia a na druhej strane sa všetci spoločne stretnú. V tejto sále sú nielen ocenení, ale sú tu aj politici, riaditelia firiem, šéfovia neziskových organizácií, šéfovia úradov. Proste ľudia, ktorí tvoria Pelhřimov,“ ozrejmil Martin Ecler, riaditeľ Kultúrnych zariadení mesta Pelhřimov. „Je to výnimočný večer aj tým, že všetci tieto ľudia navzájom zdieľajú čas a takýmto spôsobom sa prepája komunita. Podujatie sa každoročne opakuje, ľudia intenzívnejšie spolupracujú. Premýšľame, že by sme si ho preniesli aj k nám, pretože som presvedčený, že aj v u nás je množstvo ľudí, ktorí obetujú svoj čas a prácu v prospech mesta a občanov a všetci môžeme byť na nich hrdí,“ premýšľa primátor D. Kubína Ján Prílepok.

Mekka Pelhřimova

Primátor Dolného Kubína udelil cenu Matici Křemešnickej, ktorú si z jeho rúk prevzal Vít Škoda. Spoločnosť spravuje neďaleký kostol Najsvätejšej trojice na Křemešníku. Organizuje prehliadky

a rozvíja povedomie o histórii mesta či jeho okolí vydávaním odborných publikácií. Křemešník je najvyšším vrcholom Pelhřimovska. K pútnickému kostolu, ktorý bol postavený v prvej polovici 18. storočia, vedie takmer kilometrová krížová cesta. Vrchol Křemešníku bol vyhľadávaným pútnickým miestom aj kvôli studničke s liečivou vodou, ktorú stráži kaplnka zo 17. storočia. Tú ale nedávno poškodil padajúci strom. Na Cenách mesta Pelhřimov vyhlásili zbierku na jej obnovu. „Křemešník je pre nás obrovská srdcovka. Je to kopec deväť kilometrov od Pelhřimova, na ktorom je pútnické miesto. Je tam krásny kostol Najsvätejšej Trojice. Hovorí sa, že každý moslim by mal ísť aspoň jedenkrát za život navštíviť Mekku. My na ten náš Křemešník, na tú našu Mekku, chodíme omnoho častejšie,“ vysvetlil s úsmevom Karel Kratochvíl. „Sú tam dve studničky s vodou, ktorá sa nekadzí, ktorá je vynikajúca. Jazdia tam ľudia, autá plné kanistrov, v ktorých vozia vodu domov a pijú ju. Je tam rozhladňa aj zjazdovka,“ opísal M. Ecler. „Počas dnešného večera som mal príležitosť aj ja odovzdať a oceniť prácu Matice Křemešnickej, ktorá sa stará o významný pútnický kostol aj s kalváriou. Prechádza postupnou obnovou. Práve tento spolok sa o túto obnovu desať rokov veľmi intenzívne snaží,“ doplnil Ján Prílepok. „Majú za sebou veľa splnených, úspešných výziev, ale aj veľa vízií pred sebou. Je to organizácia, ktorá stojí za tým, že celý kostol prešiel krásnou rekonštrukciou. Dohodovať všetky dotácie a práce, remeselníkov a reštaurátorov nie je vôbec jednoduché. Za to im patrí obrovská vďaka,“ dodal Karel Kratochvíl.

Polovica cvičí, druhá tancuje

V rámci slávnostného galavečera si cenu mesta prevzala aj taekwondistka Dominika Hronová. Českú reprezentantku z Pelhřimova čaká kvalifikácia na olympijské hry v Paríži. Mesto má viacero združení, ktoré sa venujú bojovým umeniam a športom. Wu-Shu Pelhřimov otvoril počas našej návštevy svoju novú telocvičňu. „Bojové športy v Pelhřimove majú veľké zastúpenie. Česká reprezentácia je takmer celá zložená z taekwondistov z Pelhřimova. Obyvatelia sú vynikajúci wushisti, sú tu majstri sveta. Sú tu kickboxeri, thajský box. Ak to jemne preženieme, polovica ľudí u nás robí bojové športy a druhá polovica tancuje,“ vtipkuje M. Ecler.

Prvý na Vysočine a desiaty v Česku

Pelhřimov počas udeľovania cien bilancoval uplynulý rok. Podľa najnovšieho nezávislého hodnotenia je v kvalite života najlepší na Vysočine a desiaty v Česku. Samospráva uspela aj v hodnotení ministerstva vnútra. Jej mestský úrad je najprívetivejší v celej Českej republike. „Agentúra Deloitte vždy zostavuje rebríček miest, kde sa najlepšie žije v Českej republike. Hodnotených miest je 206. My sme sa tento rok umiestnili na desiatom mieste, čo je pre nás posun o štrnásť miest oproti roku 2022. Na Vysočine sme top 1. Samozrejme, potom čelíme trochu žiarlivým pohľadom iných miest, ale nás to teší,“ chváli mesto Karel Kratochvíl. Pelhřimov realizoval aj viacero mestotvorných investícií a jeho občania mohli po prvýkrát rozhodovať, do akých projektov bude smerovať časť rozpočtu.

Po základných školách aj stredné

Dolnokubínske a pelhřimovské základné školy spolupracujú už desiatky rokov. Aktuálnou snahou je rozšírenie partnerstva aj na úroveň stredného odborného školstva. „Témou stretnutí bolo aj partnerstvo obchodnej akadémie v meste Pelhřimov s obchodnou akadémiou v našom meste. Zároveň sme sa bavili aj o Gymnázium P. O. Hviezdoslava. Spoluprácu by sme chceli nadviazať v rámci Erasmus a výmenných pobytov. Študenti by mali možnosť praxovať napríklad na mestskom úrade, popri prípade vo firmách, keďže naše stredné školy majú duálne vzdelávanie,“ ozrejmil dolnokubínsky poslanec Peter Jonák. Ceny mesta Pelhřimov si počas slávnostného večera v kultúrnom dome Máj prevzalo celkovo osem výnimočných osobností.

text a foto: redakcia

foto: N. Jurčíková

OZ Aktív-Relax to s dobrovoľníkmi vie, potvrdzuje certifikát kvality

Občianske združenie Aktív-Relax získalo koncom minulého roka značku kvality S dobrovoľníkmi a dobrovoľníčkami to vieme. Certifikát, ktorý udeľuje Platforma dobrovoľníckych centier a organizácií vyjadruje, že Aktív-Relax spĺňa najvyšší štandard kvality manažmentu dobrovoľníkov.

Dolnokubínske občianske združenie zhodnotilo svoje minuloročné aktivity 2. februára v Arpádovskom kaštieli. „Rok 2023 bol pre OZ Aktív-Relax rokom dobrovoľníctva. Ani sme si to nevedeli predstaviť, že dosiahneme také ocenenia. Prvé sme dostali v lete od Židovskej náboženskej obce, ako priatelia komunity. Druhé ocenenie sme získali za splnenie najvyššieho štandardu kvality manažmentu dobrovoľníkov. Dobrovoľníci sami prispievajú svojou činnosťou, svojou prácou k týmto aktivitám, či už sú to členovia občianskeho združenia, či sú to priatelia komunity, či sú to dobrovoľníci cez projekt z Úradu práce soc. vecí a rodiny,“ vysvetlila Emília Jurčíková, predsedníčka OZ Aktív-Relax.

ve dobrovoľníckej činnosti. Aktív-Relax spravuje a postupne revitalizuje židovský cintorín a stará sa aj o údržbu atletickej dráhy na Brezovci. V minulom roku sa tiež dobrovoľníci podieľali na charitatívnej zbierke pre obyvateľov ukrajinského Chersonu, ale obdarovali aj dolnokubínskych seniorov v zariadení opatrovateľskej služby Láskou v krabičke. Finančným darom podporili pred Vianocami aj rodiny, ktoré sa ocitli v hmotnej núdzi. „Už len pri Láске v krabičke to bolo tridsaťdeväť členov. Pri údržbe židovského cintorína je to viac ako tridsať-štyridsať členov. Pri údržbe atletickej dráhy to bolo viac ako dvadsať členov. Sú to dosť veľká čísla a za to sme členom, ale aj priateľom občianskeho združenia veľmi vďační,“ doplnila Emília Jurčíková.

dozvieme, už len tými prechádzkami po Orave. V jarných mesiacoch budeme organizovať burzu oblečenia, športových vecí v spolupráci s denným centrom a v marci pokračuje projekt, ktorý funguje už od minulého roka. Volá sa Po stopách Martina Kukučina. V lete sme boli v mestečku Selce na ostrove Brač. A teraz k nám prídu priatelia z Braču, aby navštívili rodnú krajinu Martina Kukučina,“ zhrnula plán činnosti Jiřina Jonáková, členka výboru OZ Aktív-Relax. V prvej polovici roka majú naplánovaný aj Nordic Walking maratón, kultúrnu ergoterapiu za poznávaním Oravy či Brezoveckú míľu v rámci dňa Brezovca. Leto bude patriť aktívno-relaxačným zájazdom do Chorvátska. „Jeseň je už spojená s Kráčaj a cestuj aktívne, ekologicky a účelne v rámci Európskeho týždňa mobility. Ďalej sú to prechádzky jesennou prírodou, napríklad na Krnáč, Malatinskou dolinou a podobne. V novembri sa väčšinou kultúrne vyžívame. No a v decembri nás už čakajú čarovné Vianoce v niektorej metropole. V minulosti sme navštívili Krakov, Budapešť, Košice i Prahu. Uvidíme, čo vyberieme tento rok,“ uzavrela Jiřina Jonáková. Ak vás plán činnosti občianskeho združenia zaujal, jeho členom sa môžete stať aj vy. Prihlášku nájdete na webovej stránke Aktív-Relaxu.

Pomoc aj sebarealizácia

Občianske združenie sa riadi heslom: Pomôž sebe aj iným. Jeho členovia spoločne športujú, chodia na turistiku alebo navštevujú kultúrne podujatia. Na rok 2024 už majú kalendár naplnený. „Gro našej činnosti je pilatesové cvičenie, ktoré je dvakrát do týždňa v malej telocvični na Brezovci. Potom sa venujeme rôznym kultúrnym podujatiam. V našom OZ nemáme len dôchodcov, ale máme tu aj dvadsaťročné dievčatá. Číže ide o prepojenie generácií. Je to spojenie pohybu, zároveň sa aj vďaka

redakcia

Zapájajú sa desiatky dobrovoľníkov
Občianske združenie má aktuálne 103 členov. Väčšina z nich sa venuje prá-

Oravským nemocniciam darovali najmodernejšie detské postieľky

Nadácia KIA Slovakia darovala oravským nemocniciam elektricky polohovateľné postieľky pre detských pacientov JIS oddelenia. Výbavu získala nemocnica v D. Kubíne, Lipt. Mikuláši, Čadci a Trstenej. Do každej putovali 3 postieľky.

Slávnostne ich prevzali v Dolnom Kubíne vo štvrtok 8. februára. „Sú výborné v tom, že umožňujú lepší prístup k pacientovi pri rôznych úkonoch, ktoré ošetrované deti potrebujú. Samozrejme, pre personál je to komfortnejšia postieľka, ako aj pre samotného detského pacienta. Je krásna dizajnom, plne elektrizovaná s panelom, ktorý ovláda sestrička manuálne. Nevyžaduje nijakú fyzickú aktivitu,“ povedala primárka detského odd. Beáta Dudášiková.

Postieľky sú prispôbené pre úkony zdravotníckeho personálu

„Určite sú to tie najlepšie postieľky, ktoré na slovenskom, možno až svetovom trhu sú. Jedna postieľka stála okolo 5 000 eur. Obsahujú funkcie ako polo-

hovanie dieťaťa, je v nich zabudovaná váha, sú zapojené všetky prídavné zariadenia. Takže kvalita postieľky je taká, že sa nemusíme báť prevážať dieťaťko cez nemocnicu na rôzne vyšetrenia. No najhlavnejšie je, že je veľmi bezpečná,“ vysvetlila riaditeľka odboru zdravotníctva ŽSK Silvia Pekarčíková.

Všetkých 12 postieľok zafinancovala Nadácia KIA Slovakia

Celková cena projektu bola 50-tisíc eur. So žilinskou župou spolupracujú už dlhodobo. „Sme radi, že sme mohli spolupracovať aj na tomto projekte a mohli sme detskej JISke darovať postieľky pre tých najmenších pacientov, aby sme im spríjemnili pobyt. Chceli sme pomôcť aj medicínskemu personálu, aby mohol bezpečne a ľahko manipulovať s postieľkami a aj s pacientmi,“ vyjadril sa Tomáš Kováč, správca Nadácie KIA Slovakia. Po konzultáciách so samosprávou rozhodli, že postieľky sú najlepšou investíciou. „Prerábame detské oddelenia, zlepšujeme ich kvalitu. Chorých detí je čoraz viac. Chceme pretvárať detské oddelenia tak, aby boli priateľské. Naša filozofia je: nemocnica - priateľská rodina,“ dodala S. Pekarčíková.

Detské oddelenie prešlo zmenami

Najnovšie obnovili priestory detskej príjmovej ambulancie. „Tie sú kom-

pletne vynovené aj čo sa týka nábytku, aj samotného priestoru. Otvorili sme nové špecializované ambulancie, ktoré fungujú tiež vo vynovených priestoroch. Je to detská imunológia a detská kardiológia,“ dodala Beáta Dudášiková. Župa upozorňuje na to, že financovanie zo zdravotných poisťovní nedokáže pokryť modernizáciu oddelení v Žilinskom kraji. Preto sa obracajú na nadácie. „Ja sa vždy teším. Nikdy to nie je o malej veci. Vždy to dostanú všetky naše nemocnice, prípadne aj poliklinika. Je to veľká vec, keď si veľká spoločnosť váži zdravotníctvo vo svojom kraji, pretože práve v tej veľkej spoločnosti robí veľa ľudí aj z daných regiónov,“ vyzdvihla Silvia Pekarčíková. Nadácia KIA Slovakia už v minulosti darovala dolnokubínskej nemocnici sonografické prístroje.

text a foto: redakcia

Študenti miešali drinky pre klientov denného centra

V stredu 31. januára sa klienti denného centra zišli na komunitnom stretnutí. Išlo o prvé tohtoročné posedenie, na ktoré zavítali aj študenti Strednej odbornej školy obchodu a služieb (SOŠ OaS).

„Komunitné stretnutie mávajú seniori každú poslednú stredu v mesiaci. Stretávajú sa tu, aby sa spolu porozprávali. Máme tu rôzne prednášky, ale dnes sme im to trochu spestrili. Zavítali k nám študenti zo SOŠ OaS, konkrétne barmani, ktorí budú našim klientom miešať nápoje,“ povedala Zuzana Haláková z denného centra. „Pripravili sme im dva miešané drinky. Jeden je alkoholický - Kokosové pohladenie a druhý nealkoholický - Slivkové potešenie. Reakcie boli veľmi príjemné. Te-

šili sa a mali aj veľa otázok. Napríklad nevedeli o využití dvoch slamiek, čo nevie aj mnoho iných ľudí a teda, že jednou slamkou sa nápoj mieša a druhou sa pije,“ priblížil Matej Bañas, študent SOŠ OaS. „Mňa to veľmi baví, lebo som pracovala na hotelovke ako ekonómka. Osobne sa s majsterkami poznám. Takže si to užívam. Je to niečo úžasné a zároveň zložité pre nás obyčajných ľudí,“ pochvalovali si klienti denného centra.

Majú pred sebou rok plný aktivít

Na prvom komunitnom stretnutí v tomto roku sa klienti dozvedeli aj to, aké aktivity ich čakajú v roku 2024, ale aj plán činností na mesiac február. „Najbližšie sa tešíme na aktivity so ZŠ Petra Škrabáka. Tu nám prešiel projekt s názvom Čo nás učí les. Čiže budeme deťom pomáhať, objednávajú sa náučné tabule. Pôjdeme spolu na výlet do Záchrannej stanice v Zázrivej,“ dodala Zuzana Haláková. Pre klientov denného centra bol plný aktivít aj uplynulý rok. „Mali sme

čaj o piatej, každý mesiac komunitné stretnutia, rôzne akcie, či už zdravotné cvičenia, opekali sme i v záhrade. Chodili k nám rôzne inštitúcie a občianske združenia,“ zhrnula Zuzana Haláková. Denné centrum v Dolnom Kubíne nie je len pre seniorov. Prísť tu môžu aj zdravotne ťažko postihnutí ľudia či matky s deťmi. Zoznam aktivít denného centra nájdete na stránke mesta.

text a foto: redakcia

Odídencom z Ukrajiny pomáhajú už takmer dva roky

Komunita na podporu integrácie a ochranu detí funguje v Dolnom Kubíne už takmer dva roky. Za ten čas pomohla už mnohým odídencom z Ukrajiny. Pomoci sa chopila Kubínčanka Oksana Martvoňová, ktorá u nás žije už 30 rokov.

foto: redakcia

„Problém, ktorý pred časom vznikol, stále trvá. Ľudia z Ukrajiny k nám nestále prichádzajú, sú u nás už rok a pol. Naša komunita podporuje a pomáha týmto ľuďom zapadnúť do našej spoločnosti a nájsť si svoju cestu a možnosti, čo sa týka práce, života a priateľov. Zároveň spájame Ukrajincov a Slovákov,“ povedala Oksana Martvoňová Dovner z Komunity na podporu integrácie a ochranu detí.

Kurz kreslenia vedie umelec z Ukrajiny Alexander Deo, ktorý sa na Oravu prístahoval pred dvomi mesiacmi. Okrem kurzu kreslenia je v pláne aj kurz šitia pre pokročilých. Zúčastniť sa môže každý. Kurzy nie sú vekovo ohraničené. „Veľmi sa nám tu páči, je tu naozaj mierumilovná atmosféra. Predvádzame naše znalosti a skúsenosti. Učíme ich narábať so šijacím strojom. Ide im to veľmi dobre,“ uviedli účastníčky kurzov. „Reakcie ľudí na našu pomoc a aktivity sú rôzne. Poviem rovno, že nie vždy prijímajú týchto ľudí. Nie vždy je to jednoduché, ale myslím si, že tí, čo k nám prišli a skúsili tieto aktivity s nami, nás ocenia a vedia, že to robíme vskutku srdečne, s láskou, s radosťou a naozaj chceme pomôcť Kubínčanom pekne stráviť voľný čas,“ doplnila Oksana Martvoňová Dovner.

Pomoc vo forme kreativity

Komunita má za sebou už mnoho aktivít, v rámci ktorých sa jej účastníci prezentovali na rôznych akciách a do svojich činností zapojili aj Dolnokubínčanov. „Počas minulého roka, keď mesto usporiadalo dni pre daných občanov, tak sme učili kresliť, vyrábať bábiky. Robili sme taktiež aj piknik v parku, kde sme ukazovali rôzne remeslá a teda všetko, čo títo ukrajinskí občania vedia. Teraz robíme kurz šitia, ktorý je zadarmo. Naše bábiky učia slovenské dievčatá šiť. Robíme veľkonočného zajaca. Dokončujeme strih, plníme ho, zošívame diely dokopy. Vo februári otvárame kurz kreslenia pre všetkých, ktorí majú záujem. Je to znovu zadarmo, bude sa to konať každý utorok o 17:00. Kto má chuť, tak sa môže zastaviť a naučiť sa kresliť,“ dodala Oksana Martvoňová Dovner.

Nezábudka pre ľudí v problémoch

Komunita na podporu integrácie a ochranu detí figuruje pod Unicefom, celosvetovou organizáciou, ktorá sa zameriava na dlhodobú a systematickú pomoc deťom. „Fungujeme pod Unicefom, sme liga za duševné zdravie. Naša komunita je vytvorená tak, aby sme posúvali informácie na sociálnych sieťach pre ľudí, ktorí sa nachádzajú tu, v Dolnom Kubíne. Ale v podstate nás nájdete aj ako Ligu za duševné zdravie. Máme i linku dôvery, ktorú vedú naši psychológovia, volá sa Nezábudka. Je pre všetkých, ktorí majú problémy alebo sa zle cítia a chcú to niekomu povedať a nemajú nikoho pri sebe. Takže, ak by niekto potreboval pomoc, porozprávať sa s niekým, tak tam môže zavolať,“ uzavrela Oksana Martvoňová Dovner.

Viac informácií o komunite, ktorá sídli v Dolnom Kubíne, či ďalšie podstatné informácie nájdete na facebookovej stránke: Komunita na podporu integrácie a ochranu detí - Žilinský kraj alebo na webových stránkach www.dusevnezdravie.sk a www.linkanezabudka.sk.

redakcia

Ukrajinský umelec Alexander Deo maľuje Dolný Kubín

Komunita na podporu integrácie a ochranu detí v Dolnom Kubíne pripravuje zážitkový kurz maľovania. Jeho súčasťou môžu byť aj úplní začiatčníci.

Pod vedením lektora z Ukrajiny sa účastníci naučia rôzne techniky. „Kurz maľovania vedie Alexander Deo, ktorý je najnovší odídenec. Prišiel pred dvomi mesiacmi a hľadá si uplatnenie. Vedeli sme, že vie pekne maľovať, a tak sme sa rozhodli pre kurz maľovania. Tu bude ľuďom odovzdávať to, čo vie. Bude učiť deti, mamy, babičky. Všetkých, čo budú mať záujem o maľovanie,“ povedala Oksana Martvoňová Dovner z Komunity na podporu integrácie a ochranu detí v D. Kubíne.

Umelec z Ukrajiny je z Dolného Kubína nadšený

Alexander Deo sa maľovaniu venuje celý svoj život. Ako sám hovorí, z Dolného Kubína je veľmi nadšený. Naše mesto preto prenáša aj do svojej tvorby. „Vaše mesto sa mi veľmi páči, jeho okolie, príroda. Chcem ukázať, aké to tu máte krásne a to, čo viem, chcem naučiť aj iných. Dnes na kurze učím deti kresliť na tričká,“ uviedol umelec Alexander Deo. Účastníci sa na kurze naučia rôzne techniky maľovania. Začnú od úpl-

ných začiatkov a následne prejdú aj k náročnejším úkonom. „Začneme spoznávať farby, zistíme, ako sa tie farby navzájom líšia. Budeme nanášať farby na papier, potom príde na rad tieňovanie, nakreslenie perspektívy, kreslenie objektu v priestore. Mám v pláne, že ak bude dobré počasie, tak vyjdeme aj von a budeme tam kresliť,“ dodal Alexander Deo.

Kurzisti maľujú každý februárový utorok. Prvý workshop bol 6. februára. Viac informácií o kurze či o Komunita na podporu integrácie a ochranu detí nájdete na Facebooku: Komunita na podporu integrácie a ochranu detí - Žilinský kraj.

text a foto: redakcia

Nehejtujem, dávam lajk učí žiakov ako byť v bezpečí v nebezpečí

V pondelok 5. februára smerovali kroky dolnokubínskych žiakov do divadelnej sály MsKS. Pripravené tu bolo pre nich preventívno-osvetové podujatie Nehejtujem, dávam lajk.

Jeho cieľom je formovať postoje k násiliu, zvýšiť právne vedomie detí a predchádzať tak šikanovaniu v školách. „Žiaci tu majú rôzne prednášky od mnohých odborníkov zo Slovenského národného strediska pre ľudské práva, z Centra poradenstva a prevencie v Dolnom Kubíne, z neziskovej organizácie Tlakový hrniec či z klubu Garáž,“ povedala Iveta Fedorová z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v D. Kubíne. „My ako Edukos toto podujatie tento rok zastrešujeme. Vyplýva to aj z našej profesie. Dlhoročne sa venujeme prevencii na školách. Deťom sme ukázali, čo sa dá robiť vo voľnom čase. Odprezentovali sme náš krúžok a aj mládežnícky klub,“ doplnil Michal Čipka z konzultačného a informačného centra EDUKOS.

Pre žiakov druhého stupňa ZŠ

Na podujatí sa mikrofónu chopil aj Peter Ďubek z Okresného riaditeľstva policajného zboru v D. Kubíne. Žiakom rozprával o bezpečí v nebezpečí. O zásadách, ktoré treba dodržiavať, aby žiaci zostali naozaj v bezpečí. „Päť zásad hovorí o tom, že máme vnímať hrozbu, vytvoriť si nejaký dištanc, komunikovať a keď to všetko nejde, dať stopku a ak sa to nepodari, tak utekať,“ dodal Peter Ďubek. Na pódiu vystúpil aj psychológ Anton Sojčák. Svojou prednáškou riešil otázku, či si rozum a cit môžu rozumieť. „Mojím cieľom bolo ich oboznámiť so stresom, ako ho zvládať, respektíve, ako pracovať s emóciami,

mi, ktoré ten stres navodzujú. Medzi základné postupy patrí pozitívne myslenie, dobrá príprava, mať pri sebe tekutiny, správne dýchať, pohybovať sa a všeobecne mať relax v živote,“ zhrnul psychológ Anton Sojčák.

Nenechaj sa dobehnúť. Práve na túto tému sa zameriaval Roman Klein z klubu Garáž: „Teraz to už našťastie nie je nová téma. Ale stále sa potrebujeme učiť, ako si obmedziť čas s obrazovkou, ako si dať pozor, nenechať sa dobehnúť a byť múdry. Môj spôsob bol dosť interaktívny. Takže som sa pýtal, či udávajú svoju polohu na telefóne a podobne. Bolo to skvelé, deti sa zapájali.“ Podujatie Nehejtujem, dávam lajk bolo už po tretíkrát. Cieľovou skupinou boli žiaci siedmich a ôsmych ročníkov základných škôl. Preventívno-osvetové podujatie však nebolo len o odborných prednáškach. Na pódiu striedal hostí aj hudobný a kultúrny program. „Vždy oslovím školy, ktoré mi dajú ponuku. Teraz som tu mala spevákov zo ZŠ Dlhá nad Oravou, zo ZŠ Martina Kukučina ukázal jeden chlapec triky s jojom a predstavil sa aj cirkus, ktorý funguje pod Or. kultúrnym strediskom,“ uzavrela Iveta Fedorová.

text a foto: redakcia

foto: redakcia

Novým prednostom okresného úradu je Anton Vraňák

Ešte začiatkom decembra minulého roku vláda na svojom rokovaní odvolala viacerých prednostov okresných úradov a zároveň vymenovala nových. Výmena nastala aj v deviatich z jedenástich okresov Žilinského kraja.

I Dovedajší prednostovia boli odvolaní k 14. decembru a od 15. decembra boli vymenovaní ich nástupcovia. Dolnokubínsky okresný úrad vedie nový prednosta Anton Vraňák. „Na tento post som nastúpil po dlhoročných skúsenostiach vo verejnej správe, štátnej správe, kde som sa pohyboval posledných desať rokov. Pracoval som na rôznych pozíciách od najnižších referentských, až po tú súčasnú, keď som sa stal prednostom okresného úradu,“ povedal Anton Vraňák.

pozná prostredie i zamestnancov. Na kresle prednostu vystriedal Pavla Lorka. „Okresný úrad je v takom stave, že je tu stále čo zlepšovať. Čo je aj moja vízia, a preto by som chcel prizvať najmä mladých ľudí, ktorí by boli odborne zdatní, aby mi v tomto pomohli a naplnili vízie, ktoré mám v prospech občanov mesta a okresu Dolný Kubín,“ uviedol Anton Vraňák.

Vyhlásili výberové konania

Okresný úrad v Dolnom Kubíne má 51 kmeňových zamestnancov. Ďalší dvaja sú z centra podpory Žilina a dvaja z podpory jednotky Dolný Kubín. „Robím prirodzené obmeny na všetkých odboroch, ktoré tu máme. Celkovo ich je osem. Len sa teda borím s problémami, že je nedostatok odborných ľudí, najmä tých mladých, ktorí by boli ochotní pracovať v štátnej správe. Výberové konania už prebiehajú, niektoré už máme za sebou. Musím však povedať aj to, že niektoré výberové konania boli neúspešné. Kandidáti nedokázali napísať ani odborný test prvých otázok, aby mohli postúpiť do ďalšieho kola. Čiže budú vyhlásené ďalšie výberové konania a budem dúfať, že sa nám podarí miesta obsadiť,“ dodal prednosta. Výberové konania sú zverejnené na

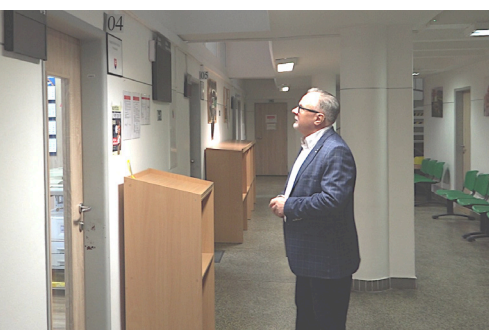
stránke ministerstva vnútra SR na pozície vedúcich odborov a vnútorné výberové konania sú vyhlásené na tunajšom okresnom úrade. „Chcem pozvať najmä mladých ľudí k spolupráci, aby sa nebáli štátnej správy. Je to práca zaujímavá a je to práca pre ľudí,“ uzavrel A. Vraňák.

redakcia

8. ročník (Ne)obyčajných stretnutí s literatúrou zaujal stovky detí

V rámci projektu (Ne)obyčajné stretnutia s literatúrou sme aj v roku 2023 usporiadali rozmanité aktivity venované deťom a mládeži. Jednou z hlavných noviniek v poradí už ôsmeho ročníka boli tvorivé workshopy s časopismi, ktoré odštartovali v máji 2023 komentovanou prehliadkou putovnej výstavy Slniečkový krasohľad.

I Prehliadkou sprevádzala šéfredaktorka mesačníka Slniečko Ľubica Kepšťová, autorka libreta výstavy. Deti

Chce prizvať mladých ľudí

Anton Vraňák sa narodil v roku 1959. Je ženatý a má dve už dospelé deti. Kým nastúpil na nový post prednostu, pôsobil ako riaditeľ odboru životného prostredia okresného úradu. Dôverne tak

z dolnooravských škôl mali možnosť zblízka spoznať vznik a históriu časopisu a dozvedeli sa i ďalšie zaujímavosti, napr. ako sa tvorí jeho obálka. Okrem toho boli odmenené rôznymi výtlačkami tohto populárneho detského časopisu.

Vďaka spolupráci s časopisom Slniečko sme v našej knižnici privítali aj Petra Gärtnera, ktorý sa predstavil ako výborný rozprávač príbehov, aktér bábkového divadla i spisovateľ. Prostredníctvom jeho vystúpení spoznali deti z viacerých dolnokubínskych škôl príbeh O čertovi Kolofónovi, počas rozhovoru prezradil čo-to zo svojho života, tvorby a záujmov. Jeho vystúpenie oživilo pesničky a tieňové divadielko, ktoré pripravili deti zo Základnej školy Martina Kukučina.

Ďalším významným hosťom v rámci projektu bol známy slovenský výtvarník, ilustrátor a karikaturista Miroslav Regitko, ktorý predstavil časopis Fífik a viedol sériu výtvarných workshopov. Takmer 120 detí mohlo spoznať Miroslava Regitka ako osobnosť i ako umeleckého tvorcu. Sledovali, ako vzniká ilustrácia a získali prehľad o technikách, ktoré používa. Následne mali možnosť vyjadriť svoju kreativitu tým, že dokreslili autorovu ilustráciu podľa vlastnej fantázie. Každý účastník workshopov

si okrem zážitku odniesol aj výtlačok časopisu Fífik, ktorého dlhoročným ilustrátorom je práve Miroslav Regitko.

Neodmysliteľnú súčasť projektu tvorili, podobne ako v predchádzajúcich ročníkoch, stretnutia s literárnymi a výtvarnými tvorcami kníh. V priestoroch knižnice sme postupne privítali Petra Opetu, Hedvihu Gutierrez, Ľuboslava Paľa, Danušu Dragulovú-Faktorovú, Júliusa Belana, Juraja Raýmana, Bystríka Vanča a Romana Brata. Stretnutia s nimi boli venované konkrétne detskému publiku, podobne ako aj hodiny hlasného a zážitkového čítania a rôzne čitateľské, literárne a výtvarné dielne. Súčasťou projektu bolo tiež vydanie záložiek s informáciami o piatich slovenských autoroch a ich tvorbe. Tentoraz sme touto formou sprístupnili informácie o Kristíne Baluchovej, Petrovi Opetovi, Márii Lazárovej, Jánovi Uličianskom a Marte Matus.

Celkovo sa do všetkých aktivít projektu zapojilo viac než 2600 účastníkov, čo svedčí o jeho obľube a úspešnosti. Oravská knižnica Antona Habovštiaka v Dolnom Kubíne chce touto cestou poďakovať všetkým, ktorí sa aktívne podieľali na realizácii projektu.

*text a foto: Marián Karcol,
Oravská knižnica A. Habovštiaka*

Knižnica je prístupná aj pre zdravotne znevýhodnených

Or. knižnica A. Habovštiaka chce byť prístupná pre všetkých ľudí, nevyimajúc zdravotne znevýhodnených. Systematicky tak robí kroky, aby ju navštevovali aj ľudia, ktorí majú zdravotné problémy či seniori a našli si tak nielen cestu ku knihám, ale aj k spoločenskému životu.

V rámci projektu Knižnica pre všetkých, ktorý je realizovaný s finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky tu opäť pribudlo niekoľko novíniek. „Chceme, aby knižnica bola otvorená pre všetkých. Chceme, aby bola handicap friendly pre ľudí, ktorí majú nejaké problémy. Na oddeleniach sme nainštalovali informačné panely. Prostredníctvom nich sa ľudia

vedia dostať k online katalógu a celkovo informáciám o knižnici. Panely sú na všetkých troch oddeleniach blízko výpožičného pultu,“ povedal Roman Večerek, riaditeľ Oravskej knižnice Antona Habovštiaka.

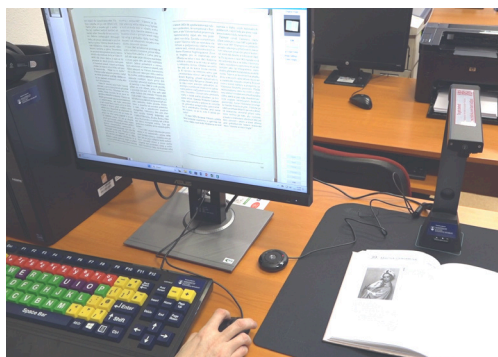
Pribudlo aj špeciálne miesto pre zdravotne znevýhodnených ľudí

Vďaka projektu vzniklo na náučnom oddelení študijno-pracovné miesto s interiérovým a hardvérovým vybavením. Jeho súčasťou je nastaviteľný stôl, ergonomická stolička, veľká klávesnica či myš pre seniorov. „Máme techniku pre ľudí, ktorí majú problémy s motorikou, so zrakom alebo so sluchom. Sú to zvukové slučky alebo digitálny skener, digitálna lupa či pero. Sú to veci, ktoré im pomôžu pri čítaní kníh a zlepšia ich užívateľský komfort,“ uviedol riaditeľ.

Knižnica získala v rámci projektu aj financie na nový informačný systém.

„Urobili sme nové označenie oddelení a vlastne i celej knižnice. Nový informačný systém je ľahko čitateľný, aby ho vedeli prečítať a dokázali sa podľa neho orientovať ľudia, ktorí majú nejaké problémy. Robíme určite všetko pre to, aby Oravská knižnica Antona Habovštiaka bola naozaj pre všetkých,“ uzavrel Roman Večerek.

text a foto: redakcia

Hviezdoslavove narodeniny si pripomenuli lampiónovým sprievodom

Viac ako 300 Dolnokubínčanov si v podvečer 2. februára v uliciach mesta Dolný Kubín pripomenulo lampiónovým sprievodom 175. výročie narodenia významného slovenského básnika, dramatika a prekladateľa Pavla Országha Hviezdoslava.

foto: redakcia

Organizátori sa inšpirovali zachovanými správami v dobovej tlači o tom, ako si verejnosť spolu s predstaviteľmi národa uctila jubilanta Hviezdoslava v rokoch 1909 a 1919. „Pavol Országh Hviezdoslav je naša celonárodná, celoslovenská ikona, ktorá je uznávaná aj v zahraničí. My sme veľmi hrdí ako Dolnokubínčania, že neodmysliteľne patrí k nášmu mestu. Tak, ako sa tomu udialo pred 105 rokmi, keď Hviezdoslavovi prišli študenti a zástupcovia mesta blahoželať s faklami k jeho domu v roku 1919, od roku 2019 sme túto tradíciu obnovili aj my. Každoročne si takýmto spôsobom pripomíname narodeniny nášho veľikána,“ uviedol primátor mesta Ján Prílepok.

Študenti gymnázia na čele

Okrem dospelých ľudí sa lampiónového sprievodu zúčastnilo aj veľké množstvo detí a mládeže. Samotný sprievod sa začal pred mestským kultúrnym strediskom, kde sa prítomným na začiatku podujatia prihovorili v krátkosti organizátori. Sprievod po príhovoroch pokračoval ulicami mesta i po kolonádovom moste na Hviezdoslavovo námestie, na ktorého začiatku boli študenti dolnokubínskeho gymnázia s faklami, za nimi nasledovali organizátori s verejnosťou. Celé zhromaždenie sa zastavilo pri soche básnika, kde mu organizátori položili veniec. Organizátormi podujatia boli mesto Dolný Kubín, mestské kultúrne stredisko, Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava a gymnázium P. O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne.

Martin Buzna

Naskenujte kód
a pozrite si reportáž
z lampiónového sprievodu.

Tradíciu obnovili pred piatimi rokmi

Práve kvôli básnikovej sedemdesiatke pricestoval do dolno-oravskej metropoly aj vtedajší minister slovenskej vlády Vavro Šrobár a spolu s ním aj osobný lekár a priateľ Ladislav Nádaši Jáge. V Kubíne už na neho čakalo veľké zhromaždenie verejnosti. O týchto oslavách písali viaceré noviny v Československu, okolitých krajinách, ale aj v Amerike. Verejnosť si ctíla osobnosť veľkého básnika, čoho dôkazom sú telegramy, pozdravné listy a blahoželanania, ktoré prichádzali z rôznych kútov.

Oravský hrad kraľoval návštevnosti v kraji aj v roku 2023

Oravský hrad v Oravskom Podzámku patrí každoročne medzi najnavštevovanejšie objekty v Žilinskom kraji. Svoje prvenstvo obhájil aj v roku 2023, keď zaznamenal takmer 186-tisíc návštevníkov.

Expozície Or. múzea P. O. Hviezdoslava navštívilo spolu 279 716 návštevníkov, čo je o 40 676 osôb viac ako v roku 2022. Návštevnosť vo všetkých expozíciách múzea výrazne vzrástla a je porovnateľná s rokom 2019 pred pandemiou.

„Rok 2023 bol pre naše múzeum úspešným rokom vzhľadom na to, že návštevnosť v porovnaní s rokom 2022 vzrástla zhruba o 18 percent. Veľmi sa z toho tešíme a ďakujeme všetkým návštevníkom, ktorí takýmto spôsobom podporili kultúru na Orave a hlavne tieto naše kultúrne a historické pamiatky. Najviac návštevníkov mal Oravský hrad. Na prvom mieste boli naši Slováci, za čo im veľmi pekne ďakujeme. Druhé miesto obsadili Poliaci, potom to boli Maďari a samozrejme iné národnosti,“ zhodnotila riaditeľka múzea Mária Jagnešáková.

Zavázila letná turistická sezóna

Najnavštevovanejším mesiacom na Oravskom hrade bol august, keď hrad navštívilo viac ako 48-tisíc osôb. Najnavštevovanejším dňom bol 14. august, keď hradnými bránami prešlo 2 137 turistov. Vysokú návštevnosť počas hlavnej letnej turistickej sezóny pripisuje vedenie múzea hlavne širokému spektru kultúrnych podujatí a aktivít. „Kde prichádza veľa rodín s deťmi, organizujeme rôzne marketingové aktivity zamerané aj na mládež. Sú to nočné prehliadky Oravského hradu, tiež poobedňajšie atrakcie ako Gašparko na Oravskom hrade, orientované na deti a mladých návštevníkov. Snažíme sa práve o to, aby cez rozprávky a cez príbehy, cez rôzne interaktívne hry deti spoznávali históriu a už od útleho detstva prichádzali na tieto miesta, vnímali kultúrne i historické pamiatky a takto si vážili naše dedičstvo,“ ozrejmila riaditeľka.

Turistov lákala aj lesná železnica

Rekordy v návštevnosti padali aj v ďalších expozíciách múzea. Druhým najnavštevovanejším objektom bola Oravská lesná železnica. „Navštívilo ju 46-tisíc návštevníkov. V lite-

rárnych expozíciách sme taktiež zaznamenali nárast, hlavne v bibliotéke Čaplovičiane a v literárnej expozícii Pavla Országha Hviezdoslava v Dolnom Kubíne, ktorú navštívilo spolu 10-tisíc návštevníkov. Je to aj vďaka tomu, že robíme rôzne historické hodiny aj pre študentov a výstavy i vo Florinovom dome, ktoré navštevujú nielen miestni, ale aj zahraniční návštevníci. V pamätnom dome Martina Kukučina sme tiež zaznamenali pekný počet - okolo 5-tisíc návštevníkov počas hlavnej sezóny od mája až po mesiac október. Nemôžem opomenúť ani Hviezdoslavovu hájovňu a expozíciu Míla Urbana, ktorá je pravidelne navštevovaná a počet hostí sa približuje k číslam 4-tisíc v jednej expozícii a zhruba 4-tisíc v druhej,“ zhrnula Mária Jagnešáková. Literárne expozície Oravského múzea P. O. Hviezdoslava navštívilo spolu viac ako 23-tisíc záujemcov. Návštevnosť zemianskej kúrie v Múzeu oravskej dediny v Zubercoch bola 27 093 návštevníkov.

text a foto: redakcia

Oravskí richtári vo svojich nových videoklipech prezentujú oravskú kultúru

Spoločne pôsobia už deviaty rok. Ich spolupráca sa zrodila v Chorvátsku a odvtedy rastú na popularite. Folklorná skupina Oravskí richtári pripravila nové videoklipy k svojmu albumu.

■ Za miesto natáčania si zvolili Zuberec. Najbližšie uvidíme nový videoklip na Veľkú noc. „Skupinu tvoria súčasní aj bývalí starostovia dolnooravských obcí, ktorí spolu spievajú od roku 2015,“ teší sa starosta Dlhej nad Oravou, Ján Kamas. Ide o súčasných alebo bývalých starostov z Dlhej nad Oravou, Chlebníc, Jasenovej, Malatinej, Oravského Podzámku, Oravskej Poruby, Pucova, Zázrivej a Žaškova. „Spája ich láska k hudbe a folklóru. Každý je niečím osobitý. Vo videoklipe prechádzame z jedného konca, od Zázrivej, až po druhý kraj okresu, aby sme ukázali, aké sú naše obce rozdielne,“ vysvetľuje Jozef Záhora, starosta Oravského Podzámku.

Text ľudovej piesne si prispôbili

„V roku 2019 sme vydali naše prvé CD, na ktorom je 25 oravských a stredoslovenských skladieb. V súčasnosti sme sa rozhodli na tieto skladby pripraviť aj videoklipy,“ povedal Ján Kamas. Prvý z nich vydali 7. novembra v minulom roku, na 8. výročie vzniku Oravských richtárov. Pieseň Či to zvony zvonja je titulnou skladbou vydaného cédečka. Text si upravili

tak, aby reprezentoval folklórnu skupinu. „Spoločné zábery sme nahrávali v dedinke Srňacie pri Dolnom Kubíne. V tých zvykoch sme každý sólovo predstavili 9 dolnooravských obcí,“ vysvetlil Ján Kamas. „Je to aj ukážka každej obce - architektúra, prostredie, krajina, zaujímavosti z každej dediny, čím je každá jedna dedina charakteristická. Toto bol cieľ,“ potvrdil Jozef Záhora.

Využili zasnežené prostredie

Oravskí richtári pokračujú v natáčaní aj v novom roku. Druhý videoklip bude o tradičnej ľudovej veselici počas Veľkej noci. Ďalšie video pri príležitosti ukončenia 1. svetovej vojny chcú zverejniť 11. novembra na Deň červených makov. „V tejto zasneženej atmosfére sme už točili podklady aj na vianočný videoklip, ktorý zverejníme na Vianoce,“ prezradil Ján Kamas.

text a foto: redakcia

foto: redakcia

Kňazou aj tento rok prechádzal fašiangový sprievod

Mestskou časťou Kňazia sa v sobotu 27. januára niesol spev a tanec. Už od rána prechádzali dedinou masky. Fašiangový sprievod začal v Jelšave.

„Obdobie fašiangov trvá od Troch kráľov až do Popolcovej stredy. Toto obdobie vrcholí, a tak sme sa opäť rozhodli, že zorganizujeme oblúbený fašiangový sprievod. Pôvod fašiangov nie je v kresťanstve, ale je to tradícia, keď ľudia v dávnej minulosti odháňali takýmito fašiangovými maskami choroby, neduhy či zimu. My sa snažíme toto obdobie poňať ako čas veselosti a zábavy. Ako každý rok, aj tentoraz nám naše ženy napražili mnoho šišiek,“ povedala Vlasta Batunová z výboru Kňazia. „Sme veľmi radi, že sa takéto tradície zachovávajú a že sprievod príde aj na našu ulicu, každý rok v hojnom počte. Je to pôžitok pre dušu. Zabávame sa, posmejeme. Teším sa, že stále k nám chodí fašiangový sprievod, dúfam, že to tak bude aj naďalej. Vlni ma obišli a bola som z toho veľmi nešťastná.

Dnes tu prišli a som nadšená,“ doplnili Kňazanci. „Sme radi, že sa ľudia do tejto akcie opäť zapojili. Tento rok nás je znovu dosť. Ľudia majú z toho radosť,“ dodal Miroslav Ondrek z DHZ Kňazia.

Vyzbierané pochutiny využijú na spoločnej praženicí

Bursovníci vyzbierali od Kňazancov rôzne pochutiny. Mnohí na nich už pred domami vyčkávali s výslužkami. To, čo dostali, zužitkujú na spoločnej akcii. „Zbierame kadejaké požívatiný. Jedna pani si zlomila nohu, tak povedala, aby sme ju neobišli a určite k nej prišli, že nám na šnurke z okna spustí v košíku nejaké dobroty,“ teší sa Vlasta Batunová. „Ľudia sú rôzni, niektorí vyjdú z domu, iní pozerajú len tak spoza záclony. Ale každý rok máme istotu v tzv. skalných ľudoch. Vyjdú pred dom, nejde o to, aby prispeli do košíka, ale o to, aby sme sa stmelili ako mestská časť, ako ľudia. Aby sme pocítili spolupatričnosť a utužovali naše vzťahy,“ uzavrela Vlasta Batunová. Kňazanci sa s fašiangami symbolicky rozlúčili tradičnou praženicou, ktorá bola v sobotu 10. februára.

Pochovali basu, fašiangy sa skončili

Fašiangy majú každého pripraviť na pôstne obdobie. Tento názov pochádza z nemčiny. Môžeme ho preložiť ako posledný nápoj pred pôstom. V minulosti ľudia verili, že čím bola maska hrôzostrašnejšia, tým mala väčšiu moc odhnať zlé sily.

Dolnokubínčania sa s fašiangami rozlúčili v sobotu 10. februára. Tí starší si zaspomínali, ako sa fašiangovalo kedysi: „Vtedy to bolo masovejšie. Ľudia boli iniciatívnejší. Možno nebolo toľko príležitostí ako dnes, teraz je kultúry viac.“ „Je to dobré, že sa to oslavuje, a že sa vôbec ľudia takto schádzajú. Vyšlo nám aj ideálne počasie, úplná paráda,“ komentoval podujatie ďalší z účastníkov. Mladým tiež odkázali, aby na tradície nezabúdali: „Ja som prišla zďaleka, nie som odtiaľto. U nás také zvyky nemáme. Užívam si to teda naplno a teším sa. Zachovajte si to aj pre ďalšie generácie, je to krásne.“ Fašiangovú atmosféru dotvárali členovia umeleckej agentúry Divadelný svet. Na divákov sa pozerali z výšky. „Deti tu boli veľmi zlaté, aj niektorí dospelí. Šišky sa rozdali veľmi rýchlo. Ľudia sa zapájali, čo nás potešilo,“ povedali členky Divadelného sveta.

redakcia

Takáto bola atmosféra počas fašiangového sprievodu masiek v Kňazej.

Na oslavách nesmel chýbať folklór

„Vystúpil folklórny súbor Rosička rosa z Dolného Kubína a deti zo Základnej umeleckej školy Ivana Ballu. Pre návštevníkov sme pripravili fašiangové špeciality, vrátane tradičných šišíek. Dúfame, že sa tradícia udrží aj do budúcich rokov,“ okomentovala podujatie Katarína Bachledová z mestského kultúrneho strediska. Basu kedysi pochovávali vždy v utorok, tesne pred polnocou. Na Orave mala tradícia rôzne podoby. Pochovávali basu do hrobu alebo ju uto-

pili vo vode. Symbolizovalo to rozlúčku s hudbou, zábavou a jedlom. Celé podujatie zastrešovalo mestské kultúrne stredisko s mestom Dolný Kubín.

text a foto: redakcia

Naskenujte kód a pozrite si fašiangový program pred MsKS.

Fašiangovým sprievodom chceli priniesť do ulíc radosť

Deti z Materskej školy Na Sihoti si 6. februára spríjemnili fašiangové obdobie karnevalovým sprievodom. Z areálu škôlky na Veľkom Bysterci prešla promenáda masiek cez kolonádový most až na námestie. Tu na deti čakala zábava, tombola i rodičia. „My sme sa prvýkrát netradične rozhodli pre veselý

fašiangovo-karnevalový sprievod. Jeho cieľom bolo priniesť fašiangovú radosť obyvateľom nášho mesta a hlavne rodičom našich detí. V karnevalovom sprievode bola radostná atmosféra plná hudby, rapkáčov, pokrikov, každé dieťa ako aj dospelý mali kostýmové čiapky. Po príchode na Hviezdoslavovo námestie sme mali vyzdobené provizórne pódium a fontánu. Hrala nám hudba,“ zhrnula Nella Michalicová, riaditeľka MŠ Na Sihoti. Do promenády masiek a karnevalovej zábavy sa zapojilo 127 detí.

text a foto: redakcia

Čaje o tretej budú aj v tomto roku, prvý bol fašiangový

Prvý tohtoročný Čaj o tretej prilákal 7. februára do estrádnej sály mestského kultúrneho strediska (MsKS) takmer 140 seniorov. Jeho témou boli fašiangy. O program sa postarali žaškovskí heligonkári a zástupcovia kňazského denného centra v maskách. „Celý zmysel Čaju o tretej je, aby prišli všetci seniori a dozvedeli sa, aké akti-

vity máme v dennom centre, ale aj aké aktivity ich čakajú v MsKS. Okrem toho sa príjemne zabavia. Prichádzajú tu aj úplne neznáme tváre, seniori si medzi sebou v meste povedia, aká je tu atmosféra, že sa tu môžu zabaviť, porozprávať i nadviazať nové kamarátstva. Je tu veľa žien aj vdov, ktoré tu nájdu nové kamarátky, zistia, že môžu prísť do denného centra, ktoré je pre nich otvorené každý deň od pondelka do štvrtka,“ objasnila Zuzana Haláková z denného centra. V priebehu roka je pre seniorov pripravených celkovo 6 Čajov o tretej. Najbližší bude 6. marca s témou MDŽ.

text a foto: redakcia

foto: redakcia

O Oravský pohár v karate súťažilo 380 karatistov

V Dolnom Kubíne sa v sobotu 27. januára bojovalo o Oravský pohár v karate. Pretekári si na podujatí Orava cup 2024 zmerali sily vo viacerých disciplínach.

„Je tu približne 380 karatistov z celého Slovenska. Tento rok, ako aj ten minulý, prišli z Maďarska a aj z Budapešti. Sú to významné kluby. Verím, že tento turnaj bude úspešný pre nich, ako aj pre ostatných pretekárov,“ povedal Marek Radúch, hlavný organizátor a tréner z Akadémie karate D. Kubín. Karatisti na 13. ročníku Orava cup 2024 súperili v športovom zápase kumite a súborných cvičeniach kata. Súťažiaci boli v disciplínach rozdelení podľa veku a úrovne. „Najviac obsadené kategórie sú samozrejme tie detské. Dospeli už teraz viac-menej nesúťažia, lebo sa pripravujú na majstrovstvá Európy v Gruzínsku. Odchádza sa o týždeň, takže oni nemôžu riskovať žiadne zranenia. Najobsadenejšie sú teda kategórie do 15 rokov,“ doplnil Marek Radúch.

Zastúpenie mal aj Dolný Kubín

Svoje železka v ohni mal aj Dolný Kubín. Tunajší klub Akadémie karate Dolný Kubín reprezentovalo 18 pretekárov. „Naši boli zatiaľ súťažiť v disciplíne kata, kde sa podarilo Kataríne Garajovej získať tretie miesto. Teraz bola ďalšia Elka Fačková, ktorá v kumite získala ďalšie tretie miesto a ostatní zatiaľ čakajú na ďalšie kategórie,“ dodal Andrej Konečný z Akadémie karate D. Kubín. „Sú tu aj pretekári z Poľska. Súťaž vždy prebieha veľmi svižne, nikdy nemáme problémy. Chcel by som teda poďakovať organizátorovi za tento kvalitný turnaj,“ zhrnul Ondrej Citenyi, hlavný rozhodca. „Za mesto Dolný Kubín môžem povedať, že sme veľmi radi, že tento turnaj tu má takú dlhú tradíciu. Je to naozaj úžasné, koľko detí a rodičov sa zišlo v Dolnom Kubíne. Veľmi sa tešíme, že môžeme toto podujatie podporiť po každej stránke,“ uzavrel Michal Holub z odboru školstva, kultúry, mládeže a športu MsÚ.

Ako sa darilo dolnokubínskym pretekárom, ale i celkové výsledky z 13. ročníka súťaže Orava cup 2024 si môžete pozrieť na stránke: www.sutazekarate.sk.

redakcia

Futbalová U13 obsadila na medzinárodnom halovom turnaji 2. miesto

Čerstvo zrekonštruovaná športová hala v Kňažej hostila prvú februárovú sobotu medzinárodný futbalový turnaj v žiackej kategórii U13. Na palubovke sa predstavilo celkovo desať mužstiev z Poľska a Slovenska, vrátane domáceho MFK Dolný Kubín.

„Zorganizovať takýto turnaj je o súčinnosti klubu, mesta, sponzorov, lebo bez toho by to nešlo. Výnimočný je tým, že ho organizujeme úplne prvýkrát. Dúfam, že sa nám podarí udržať aj do budúcnosti tradíciu takýchto turnajov,“ ozrejmil Roman Beňuš, organizátor a manažér mládeže MFK Dolný Kubín.

Favoritom Wisla Kraków

Organizátorom sa do Dolného Kubína podarilo prilákať viaceré poľské futbalové kluby. Najväčší rešpekt medzi nimi vzbudzovala Wisla Kraków. No nechýbali ani oravské mužstvá z Tvrdošína,

Nižnej či Oravskej Lesnej. Zo stredného Slovenska prišla aj U13 z Podbrezovej. „Najväčšími ťahúňmi sú podľa mňa aj vo všeobecnosti Wisla Kraków a ŠK Železiarne Podbrezová a samozrejme MFK Dolný Kubín ako organizátor turnaja,“ doplnil Roman Beňuš. „V slovenskej lige sme na štvrtom mieste. Nie je dôležité, na ktorej priečke hráči sú, ale aby čo najviac hrali. Chalani, ktorí hrajú pod mojím vedením, sú prevažne Dolnokubínčania z rôznych škôl. Takisto pochádzajú aj z viacerých prilahlých obcí. Každá konfrontácia je pre nich veľmi dobrá, či je to zahraničný alebo domáci tím,“ vysvetlil Marek Murín, tréner U13 MFK Dolný Kubín.

Sú zvyknutí na trávnik

Ambície domáceho tímu, v ktorom

nechýbali ani dievčatá, boli len tie najvyššie. Poradiť si museli s palubovkou, keďže väčšinou zápasia a trénujú na trávniku. „Príprava na turnaj pozostávala z asi týždňa tréningov v hale. Ja osobne nemám tento štýl rád, lebo trénujeme prevažne vonku na ihrisku. Tu hrá menej hráčov, lopta je úplne iná ako vonku a je tu aj menej priestoru. Pre tím je preto veľmi ťažké odohrať takéto zápasy v hale,“ dodal Marek Murín. Domáci futbalisti sa po menej výrazných výkonnostiach v prvých dvoch zápasoch vzopreli a po víťaznom semifinále nad ŠK Tvrdošín vstúpili do finále. V ňom narazili na favorita turnaja Wislu Krakow, ktorému napokon podľahli 0-4. Na treťom mieste skončili po penaltovom rozstrele hráči ŠK Tvrdošín. Futbalové nádeje z Dolného Kubína získali okrem druh-

ho miesta aj individuálne ocenenia pre najlepšieho brankára a najbojovnejšieho hráča turnaja.

text a foto: redakcia

Parakolektívom roka je Slovenská reprezentácia v parahokeji

Začiatkom februára sme spoznali víťazov ankety Športovec roka 2023. Počas slávnostného galavečera v Slovenskom národnom divadle ocenili aj Slovenskú reprezentáciu v parahokeji, ktorá pôsobí a trénuje v Dolnom Kubíne. Stala sa parakolektívom roka.

„Tento rok sme postúpili do A skupiny, medzi osem najlepších parahokejových tímov sveta. Toto je naša odmena od divákov a športových redaktorov. Cenu sme v Bratislave prevzali v zložení Martin Joppa ako kapitán mužstva, bývalý kapitán Marián Ligda a tréner Ivan Hricok,“ ozrejmil Miroslav Dráb, generálny manažér Slovenskej reprezentácie v parahokeji. Parahokejisti sa aktuálne pripravujú na majstrovstvá sveta A skupiny, ktoré budú od 1. do 13. mája v kanadskom Calgary. Trénujú na dolnokubínskome ľade i na suchu v Maximus Gyme.

redakcia; foto: SPV

DOLNÝ KUBÍN

UPOZORNENIE

Z PERSONÁLNYCH DŮVODOV SA OD ŠTVRTKA 1. FEBRUÁRA 2024 DO ODVOLANIA

UPRAVUJÚ STRÁNKOVÉ DNI STAVEBNÉHO ÚRADU

PRE VEREJNOSŤ BUDE STAVEBNÝ ÚRAD K DISPOZÍCII

STREDA, PIATOK	STRÁNKOVÉ DNI PRE VEREJNOSŤ
PONDELOK, UTOROK, ŠTVRTOK	NESTRÁNKOVÉ DNI PRE VEREJNOSŤ (práca so spismi a príprava rozhodnutí)

Ďakujeme Vám za pochopenie.

www.dolnykubin.sk

Diváci, ktorí sledujú Televíziu Dolný Kubín prostredníctvom poskytovateľa **UPC**, nájdu odteraz **TVDK** na predvolbe číslo **574.**

TVDK

Zázrivá hostila najväčšie slovenské šípkarske podujatie

Viac ako 76 000 šípkov letelo do terčov v sobotu 10. februára v kultúrnom dome v Zázrivej. Na prestížnom šípkarskom podujatí Master 3 sa predstavilo 161 hráčov z celého Slovenska v mužských, ženských a juniorských kategóriách.

„V rámci Slovenska je toto tretí najvyšší rankingový turnaj. Pripravovali sme ho štyri dni od rána do večera, aby mal vysokú úroveň. Organizačne sa na ňom podieľalo cca 10 ľudí,“ vysvetlil organizátor Igor Otruba zo šípkarskeho klubu Zázrivá.

Od zápasu k zápasu, od šípkky k šípkke

Vítazom hlavnej kategórie sa stal Tomislav Rosandič, hrajúci za klub z Hlohovca, ktorý je aj aktuálnym víťazom najvyššej slovenskej ligovej súťaže Niké Dart League. Druhé miesto obsadil Martin Homola z Podunajských Biskupíc, striebornú priečku Miroslav Babík z Vrútok a Peter Trabalka z Popradu. Trabalka aj Rosandič mali už pred turnajom jasné ambície, ktoré sa im viac či menej podarilo naplniť. „Najradšej by som to vyhral, ale nie je to jednoduché. Sú tu ďaleko lepší hráči, ktorí sa šípkam venujú oveľa dlhšie. Takže sa držím pri zemi, idem od zápasu k zápasu, od šípkky k šípkke,“ zhodnotil Peter Trabalka z DC Poprad. „Prišiel som vyhrať, to je jasné,“ zosťručil pred finále víťaz hlavnej kategórie Tomislav Rosandič z AD Dart Club Hlohovec. Najlepšími hráčmi z oravských klubov sa stali Tibor Praštiak z Oravskej Šípkky a Andrej Zaťko zo šípkarskeho klubu Zázrivá, ktorých turnajová cesta sa skončila medzi osmičkou najlepších.

Hviezda z Dubnice

V kategórii žien sa z prvého miesta tešila jedna z hviezd turnaja a úradujúca majsterka Slovenska Katarína Nagyová z Dubnice. „Chodíme na všetky turnaje na Slovensku. A keďže sa v tejto steelovej sezóne rátaajú všetky turnaje, tak pre nás to bola najjednoduchšia cesta prísť sem do Zázrivej. Som veľmi prekvapená, organizácia je perfektná a priestory sú úžasné. Hrá sa mi tu veľmi dobre. Nazbieralo sa tu 15 žien, som z toho príjemne prekvapená a mužov cez 100, čo je super,“ zhodnotila úradujúca majsterka Slovenska Katarína Nagyová z Dart Club Dubnica. Najlepšie reprezentantky Oravy boli

Anna Lakoščíková a Iveta Kvasničáková z Oravskej šípkky, ktoré sa dostali do štvrtfinále.

Dráma do poslednej šípkky

Oravcom sa darilo aj v kategórii juniorov do 18 rokov. Víťazom sa stal Damián Franc z Oravskej Jasenice, hrajúci za klub Oravská šípkka, keď vo finále porazil hráča domácej Zázrivej. Pohár za tretie miesto putuje do Dolného Kubína zásluhou Martina Lakoštika, taktiež nastupujúceho v drese Oravskej šípkky. „Pocity sú úžasné, bola to dráma až do poslednej šípkky, ale zvládol som to s rozvahou. Najťažší zápas bol s Martinom Lakoščíkom, kde som prehrával 2:0 a dokázal som otočiť. A potom finále s Lukášom Pindiakom, ktoré bolo veľmi náročné, ale vyhral som. Na majstrovstvách Oravy nebola taká konkurencia ako tu,“ teší sa z úspechu Damián Franc z Oravskej šípkky. Medzi najmladšími do 13 rokov mal najväčšiu radosť Ľubomír Žuffa z Trstenej.

Iný level

Turnaj Master je doteraz najväčším šípkarským podujatím na Slovensku, ktorý sa dostal na Oravu. „Zázrivá posunula úroveň podujatia na iný level. Zúčastnil som sa mnohých takýchto súťaží, ale čo sa týka kvality, technického zabezpečenia aj priestorov, samozrejme pódia, tak je to asi najlepšie Master, aký kedy bol,“ vyzdvihol František Šulc, člen výkonného výboru Združenia šípkarských organizácií. František Šulc nevlýčil, že Orava môže v budúcnosti hostiť aj ďalšie veľké podujatia. „Slovenské poháre sa snažíme rozmiestňovať po všetkých regiónoch, aby sa ľudia všade dostali k celonárodným turnajom. Takže určite, ak sa nájdu priestory a vyhovujúce haly i publikum, budem rád, keď sa podarí zorganizovať práve tu i slovenský pohár,“ doplnil František Šulc.

Exhibície v Dolnom Kubíne

536 zápasov, 1 444 odohraných legov, 37 súťažných terčov

a množstvo hráčov z celého Slovenska bolo vydarenou pozvánkou aj na ďalšie šípkarске podujatia v regióne. Najbližšie sa uskutoční už 1. a 2. marca v Oravskom Veselom. Budú to majstrovstvá Oravy, ktoré sú určené výlučne pre obyvateľov okresov Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín. Neskôr v júni je v Dolnom Kubíne plánovaná aj veľká súťaž pre mládež spojená s exhibíciou najlepších slovenských hráčov, vrátane úra-

dujúcej majsterky Slovenska. „Nezabudnite, 21. júna bude na Gymnázium P. O. Hviezdoslava krásny exhibičný turnaj, takisto pre deti do 13 rokov i do 18 rokov, a to vďaka podpore mesta Dolný Kubín,“ dodal organizátor Peter Hrdlička z Oravskej šípky na záver.

redakcia

20. ročník Zimného trnkobrania prilákal 60 turistov

V nedeľu 11. februára sa na Kuzmínove zišli turisti z Dolného Kubína a blízkeho okolia. Zúčastnili sa jubilejného ročníka prechodu Dolnokubínska stopa - zimné trnkobranie.

„Tohto roku sa trnkobrania zúčastnilo 60 turistov a to kvôli tomu, že bolo nepriaznivé počasie. Vôbec nám nepriali snehové podmienky. Väčšinou to býva turistický prechod na bežkách, ale keďže sneh nie je, bol to čisto turistický prechod. Vždy sú pripravené dve trate. Tento rok však kvôli počasiu bola vytýčená len 14 km trasa. Viedla z Kuzmínova, najskôr sa šlo po bežeckých tratiach, následne sa išlo na vrchol Kuzmínova, potom smerom na Hrádok a odtiaľ späť rovnakou trasou na Kuzmínovo,“ povedal Štefan Belvončík z odboru školstva, kultúry, mládeže a športu MsÚ D. Kubín.

„Ja som na trnkobraní prvýkrát. Počasie bolo, aké bolo, ale som si to aj napriek tomu užila. Mali sme sa dobre a zvládli

sme to bez väčších problémov. Aj keď bolo blato, malo to svoje čaro. Tiež som tu prvýkrát. Počasie neubralo na krásu tejto akcie. Úžasná príroda a teraz ideme na guláš. Výborná akcia, škoda len toho počasia a že nám neprialo na bežky. Vychutnali sme si to aj tak,“ pochvalovali si akciu turisti.

Má dlhoročnú tradíciu

„Tieto myšlienky sa v minulosti ujal Klub slovenských turistov. Je to už 20 rokov. Trnkobranie vychádza z toho, že kedysi často touto traťou prechádzal náš prvý paralympijský športovec z Dolného Kubína Jozef Búroš a nazval ju trnkobranie,“ doplnil Štefan Belvončík. Aj v súčasnosti je hlavným organizátorom podujatia Klub slovenských turistov D. Kubín, ktorý akciu pripravuje v spolupráci s mestom.

text a foto: redakcia

Video z tohtoročného Zimného trnkobrania uvidíte po načítaní kódu.

Plávanie, cvičenie, keramika - znevýhodnenie nie je prekážka

Projekt Úsmev prosím! spúšťa od februára krúžky vo všetkých troch okresoch na Orave. Občianske združenie organizuje voľnočasové aktivity pre mladých ľudí so zdravotným znevýhodnením na pravidelnej báze. Krúžky vedú certifikovaní tréneri každý týždeň od februára do júna 2024.

Účastníci majú možnosť navštevovať športový krúžok, plavecký krúžok, umelecký krúžok, muzikoterapiu a canisterapiu. Krúžky sú venované deťom a mládeži so zdravotným znevýhodnením vo veku od 5 do 30 rokov, ktoré sú obyvateľmi regiónu alebo blízkeho okolia. „Nerobíme rozdiel medzi zdravotnými znevýhodneniami, aktivity sú určené pre všetkých, ktorých činnosť baví a zvládajú ju,“ vysvetlila lektorka umeleckého krúžku Alexandra Kozáčik.

Krúžky aktuálne navštevuje 35 detí

Dve členky organizačného tímu majú súrodencov s Downovým syndrómom, preto vnímajú potrebu týchto aktivít, ktoré v regióne predtým neboli. Vďaka krúžkom sú mladí ľudia so zdravotným znevýhodnením socializovaní, trávajú svoj voľný čas aktívne, medzi rovesníkmi a kamarátmi, s ktorými sa cítia dobre. Aktuálne sa mesačne krúžkov zúčastňuje pravidelne 35 detí a mladých ľudí so zdravotným znevýhodnením. Krúžky vedie päť certifikovaných tréneriek a pomáha im viac ako dvadsiatka dobrovoľníkov. „Tieto krúžky ma veľmi bavia

a teší ma, že môžem byť ich súčasťou. Na krúžkoch je vždy dobrá nálada,“ doplnila dobrovoľníčka Lucia. „Do činnosti sú zapojení odborníci - špeciálni pedagógovia, psychologovia, sociálni pracovníci a certifikovaní tréneri s dlhoročnou praxou,“ doplnila spoluorganizátorka Renáta Kufová. Spokojní s krúžkami sú aj rodičia. „Náš syn je šťastný, už keď sa chystá na krúžok a teší sa vopred. Skvelé je, že prebieha pravidelne a aj trénerka je veľmi šikovná a milá. Venuje sa účastníkom maximálne. Dokázala naučiť nášho syna plávať,“ teší sa mama Dávida, jedného z návštevníkov krúžku.

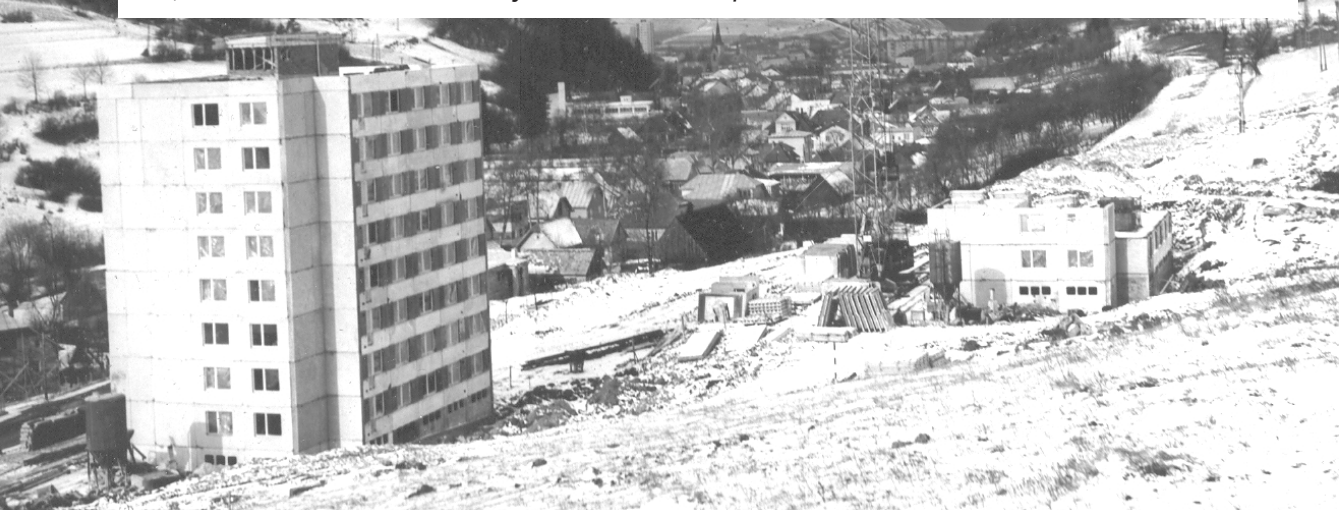

Ak by ste mali záujem o účasť na krúžku, prídte si k nám vyskúšať prvú úvodnú hodinu. Viac informácií nájdete na našej webstránke www.usmevprosím.com.

text a foto: Andrea Kalužová, spoluorganizátorka OZ Úsmev prosím! (redakčne upravené)

Zápisky z mestskej kroniky – rok 1975 (VII. časť)

V dnešnom čísle sa opäť vraciame do roku 1975. Pripomenieme si, ako prebiehali odvody brancov, udalosť, ktorá už dnešným mladým chlapcom našťastie nič nehovorí. Takmer 50 rokov uplynulo od snahy pestovať vo Vyšnom Kubíne ríbezle a iné bobuľové ovocie. Po plantážach dnes niet ani stopy, podobne ako po konzervárňach v Oravskom Podzámku. Škoda. Zaujímavý je záznam o činnosti protialkoholického zboru v meste. Mnohí si určite spomeniete na ranný zákaz predaja alkoholu do 10.00 hod., za ktorým bola márna snaha o nenarúšanie socialistickej pracovnej morálky. Ďalšie záznamy sa venujú najlepším záhradkárskym osadám na Orave a výrubu jedličiek pred Vianocami. Na úplný záver zopár demografických ukazovateľov, keď sa počet obyvateľov Oravy (vtedajší okres Dolný Kubín) blížil ku číslu 100 tisíc. Prijemné čítanie a spomínanie.

Fotografie Jana Brodianskeho: Banisko (1975).

Odvody brancov

Každý rok, obyčajne v októbri, ozývajú sa naše dediny a mestá spevom „regrúto“ za zvukov harmoník. Sú to nezabudnuteľné chvíle pre osemnásťročných chlapcov. Ale do tejto udalosti je zapojený aj široký okruh ďalších ľudí: funkcionárov MNV, rodičov, príbuzných, priateľov, zamestnávateľov a pod. Odvody sa tohto roku začali 6. októbra. Ich priebeh je organizovaný v Závodnom klube ROH ZVL Mokrad Dolný Kubín v mestskej časti Kňažia. K odvodnému riadeniu sú povolávacími rozkazmi predvedení chlapci narodení v roku 1957 a starší, ktorí sa doposiaľ z rôznych príčin odvodu nepodrobili. Nebude na škodu pripomenúť, že branci prichádzajú na odvod v sprievode predsedov MNV, ktorí brancov dobre poznajú, vedia dobre o ich rodinných i zdravotných pomeroch a o morálnych kvalitách. Branci, ktorí študujú, prinášajú so sebou potvrdenia o štúdiu zo školy, aby im bol povolený odklad vojenskej služby do skončenia štúdií, nemocní lekárske vysvedčenie, prípadne zdravotné nálezy a tri predpísané fotografie. Vojenská správa, ONV, OÚNZ i organizácie Národného frontu urobili všetko, aby aj v okresnom sídle odvody prebiehali dôstojne a skončili sa čo najskôr.

Vyrastú bobuľové sady

Okrem tradičnej poľnohospodárskej výroby na Orave sa

v budúcich rokoch plánuje i s využitím vhodných svahov na zakladanie ovocných sádov. Bude to jednak vítaný príspevok potravinárskemu priemyslu, najmä ak prihliadneme na skutočnosť, že v dolnokubínskom okrese, v Oravskom Podzámku, máme konzerváreň, a jednak sa tým zvýši i kultúra práce v rastlinnej výrobe. Prvý krok k týmto plánom sa už začal na 143-hektárovej ploche vo Vyšnom Kubíne, kde Štátny ovocinársky majetok v Stupave zakladá sad bobuľového ovocia, ktorý bude zároveň tvoriť úhľadnú bránu do okresného sídla Dolný Kubín a na Oravu vôbec. Na svahoch sa budú pestovať červené a čierne ríbezle, maliny, jarabina a okrem týchto plodín pokusne i černice a borievky (juniperus), ľudovo aj jaľovec.

Činnosť protialkoholického zboru pri MsNV

Úlohou Protialkoholického zboru pri MsNV v Dolnom Kubíne je preventívne predchádzať škodlivým a rušivým momentom v meste a napomáhať spoločenským organizáciám v ich boji proti alkoholizmu. Protialkoholický zbor pri MsNV sa vo svojom pláne práce zaoberal úlohami a kontrolou ich plnení a dodržiavaním.

Dňa 30. januára bola prevedená príprava na prevedenie previerok v závodoch verejného stravovania a dodržiavanie

zákona č. 120/1962 Zb., ku ktorej boli prizvaní i členovia Výboru ľudovej kontroly MsNV. Previerky boli prevedené a dňa 10.2.1975 bolo zistené v dvoch prípadoch porušenie zákona č. 120/1962 Zb., keď boli podané v hoteli Orava a v Pivárni alkoholické nápoje mladistvým do 18 rokov. Tieto prípady boli hlásené Komisii pre ochranu verejného poriadku, za čo boli menovaným uložené peňažité pokuty.

Dňa 17. apríla bola prevedená príprava k previerke dodržiavania zákazu predaja alkoholických nápojov do 10. hodiny dopoludnia. Plánované previerky boli uskutočnené dvomi skupinami členov. Po preverení bolo so spokojnosťou konštatované, že v meste ani v jednej predajni nebolo zistené porušenie tohto zákazu.

Dňa 18. augusta boli členovia oboznámení s prehľadom o predaji alkoholických nápojov v okrese. Bolo konštatované, že v roku 1973 bolo predaných na jedného obyvateľa 17,06 litra liehových nápojov, a v roku 1974 už 17,80 litra. Z toho je vidieť, že spotreba alkoholických nápojov z roka na rok stúpa a stúpa.

Zasadnutí mestského protialkoholického zboru sa zúčastňuje aj zástupca Okresného oddelenia Verejnej bezpečnosti, ktorý súčasne poukazuje na priestupky spáchané pod vplyvom alkoholu v obvode Obvodného oddelenia VB. Informoval, že pod vplyvom alkoholu sú najviac páchané trestné činy výtržníctva a riadenia motorových vozidiel. Pri týchto trestných činoch dochádza mnohokrát k poškodzovaniu majetku v socialistickom vlastníctve. Potom je páchaná trestná činnosť urážky verejného činiteľa a tiež útok na verejného činiteľa. Tieto závažné trestné činy sú oznamované Okresnej prokuratúre žalobou. Pod vplyvom alkoholu je páchaná i trestná činnosť menšej spoločenskej nebezpečnosti, ktorá je riešená ako priestupky buď uložením pokuty alebo odstúpením na jednanie pred Komisiu pre ochranu verejného poriadku. Veľkým nedostatkom je tá skutočnosť, že v meste nie je zriadená záchranná stanica, kde by osoby v podnapitom stave boli hneď umiestnené a takto by sa mnohokrát zabránilo ďalším priestupkom a nepríjemným javom. Mestský protialkoholický zbor vykazuje v Dolnom Kubíne dobrú činnosť. Previerky vykonali svoje poslanie. Prednášky, ktoré zabezpečil predseda Mestského protialkoholického zboru MUDr. Lonský na školách II. cyklu, priniesli ovocie tým, že mladiství poznajú škodlivý vplyv alkoholu na ľudský organizmus, čo prispieva tiež k socialistickej výchove mládeže a celej mladej generácie.

Druhí na Slovensku

Pre skrášľovanie životného prostredia, zvyšovanie estetiky a výnosu záhradiek vypísal Okresný výbor Slovenského ovocinárskeho a záhradkárkeho zväzu v Dolnom Kubíne na rok 1975 rôzne súťaže na počesť 30. výročia oslobodenia Československa Sovietskou armádou a na počesť II. zjazdu Slovenského ovocinárskeho a záhradkárkeho zväzu. Vyhodnocovacia komisia pri Ústrednom výbore SOZZ prihliadla k významu súťaže z celospoločenského hľadiska, k ich rozsahu a prínosu pre zväz v okresnom a celoslovenskom meradle a dolnokubínskemu okresu priznala II. miesto. Poradie v súťaži o vzornú záhradkársku osadu: 1. Dolný Kubín – Lieskovec, 2. Istebné – Tišina, 3. Dolný Kubín – KOI,

4. Trstená – Tesla. Poradie vzorných dedinských organizácií: 1. Oravský Podzámok – Dolná Lehota, 2. Krásna Hôrka, 3. Jaseňová, 4. Pucov. Vzorní funkcionári: 1. Pavol Janiga – Dolný Kubín, 2. Alojz Kozár – Dolný Kubín, 3. Karol Hanulák – Tvrdošín, 4. Štefan Planieta – Tvrdošín.

Za výrub jedličky 500-korunová pokuta

V súčasnosti sa v lesnom hospodárstve stal vážnym problémom silný ústup jedle, ktorá je dnes v druhovej skladbe našich porastov už vzácnou drevinou, takže sú obavy, že v blízkej budúcnosti nám jedľa z lesov úplne vymizne. Veľké škody na jedli v súčasnosti spôsobuje hlavne človek úmyselným výrubom jedle na vianočné stromčeky, najmä teraz, v posledných rokoch. Vzhľadom na to, aby sa obmedzil pokles jedle v našich lesoch i na Orave, vydala Slovenská národná rada a Ministerstvo lesného a vodného hospodárstva SSR zákaz výrubu jedle na vianočné stromčeky. Naša verejnosť sa preto musí preorientovať na vianočné stromčeky smrekové, ako je to už známe aj v susedných a okolitých štátoch. Používanie smrekových stromčekov je zdôvodnené, lebo ich máme dostatok a ubúdanie smrekov nehrozí. V dôsledku toho sa sprísňuje aj kontrola zo strany orgánov Národnej bezpečnosti a lesného personálu. Každý prípad nadobudnutia jedličiek sa bude trestať pokutou až do výšky 500,- Kčs.

V budúcom roku bude mať náš okres 100 000 obyvateľov

Tohto roku bolo uzavretých 624 manželstiev. Narodilo sa 984 chlapcov a 924 dievčat. Je to o 74 detí menej ako v roku 1974. Od začiatku roka zomrelo v dolnokubínskom okrese 554 ľudí. Prirodzený prírastok dosiahol 1 354 osôb, z čoho je 51 % žien. Na celkovú bilanciu obyvateľstva v okrese vplyva aj migrácia. Z okresu sa vysťahovalo o 357 obyvateľov viac, ako sa ich prisťahovalo. K 30. septembru 1975 mal dolnokubínsky okres spolu 99 466 obyvateľov, z čoho je 49,8 % žien. Z toho vyplýva predpoklad dosiahnutia počtu 100 000 obyvateľov začiatkom budúceho roka 1976.

Originálny zápis z mestskej kroniky z roku 1975 spracoval Vladimír Adamec.

Text reflektuje dobu, nie názorové presvedčenie redakcie. Ospravedlňujeme sa za prípadné nepresnosti, ktoré mohli vzniknúť pri prepisovaní textu.

FOTOHÁDANKA

Viete, komu je venovaná pamätná tabuľa na obrázku?

Odpovede posielajte na adresu sutaz@dolnykubin.sk do 15.03.2024.

Vyžrebovaného výhercu odmeníme. Fotografriu nám zaslala čitatelka Adriana K.

V januárovom čísle ste mali uhádnuť altánok v Parku M. Kukučina.

Cenu posielame pánovi Milanovi S.

SPIEVANKOVO® KONCERT

ZAZRAČNÝ POKLAD

8.3.2024 (17:00)
DOLNÝ KUBÍN MSKS

VSTUPENKY WWW.MSKSDK.SK. POKLADŇA MSKS. ÚČINKUJU: SIMONA FEDORKOVÁ, PETER SZOLLOS

VSTUPNÉ 14€

ZIMNÝ grape

FESTIVAL
NA KUBINSKEJ

VSTUP VOL'NÝ

15-16 MAREC

PARA • BILLY BARMAN • SAUL • THE CURLY SIMON • FVLCRVM • ZEF • MONSS
CHANGING FACES • L PLUS • DJ VEC • DJ ŠKRUPA + DJ TONO S (LIVE) • HAF & BEYUZ
YANKO KRÁL & HUGO HYPETRAIN (HOT IN HERE 2000'S SET) • BALI G

PARTNERI:

MEDIÁLNY PARTNER:

ČITATEĽSKÁ SÚŤAZ
16. ROČNÍK

KNIHA ORAVY 2023

NOMINUJ: HLASUJ: VYHRAJ

NOMINÁCIE: 29. 01. - 29. 02. 2024
HLASOVANIE: 04. 03. - 13. 04. 2024
VÝSLEDKY: 23. 04. 2024

ORAVSKAKNIZNICA.SK